Ն.5498 1903 ՅՈՒՆԻՍ 26 ԲԷՆՃԵԼՆՊԻՀ 1321 ՐԷՊԻ ԻԼ ԱԽԸՐ 13 ՕՆ ՏՕԳՈՒԶԸՆՃԸ ՄԷՆԷ

20 ԲԱՐ

ՋԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱՐ

1877 ՄԷՆԷՍԻՆՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼԸՆՄԸՇ ՏԸՐ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՒՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

صاحب امتیاز: جیوەلکیان

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ (جریدهٔ شرقیه) (۱۲۹۳ سنه‌سنده تاسیس اولنمشدر)

DJERIDEI-CHARKIE
FONDÉ EN 1877

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԱԳԻՐԸ

	12 այլեգ	6 այլեգ	3 այլեգ
ՕՏԱՆԷՕՒ	140 ղր.	70 ղր.	40 ղր.
ԹԱՇԻ	150 »	80 »	45 »

Մէջիտիէ 20 ղր.-ամ.

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԳԻՐԸ

Ամբողջ, Հնգեակ վէ Յունիսի համար ղր. 5
Կիսոյ համար միայն » 3

Իսթանպոլամ Պապը Ալի ճամանէսինէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպասընամ որը։ Բեանգիէի մէվսիմ հագգընամ կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ– միւրաճաաթ օլունա։
Մէվսիմը նանգիայա սահիր պէնալէր մէճմանէն գապու օլունճաղ վէ ադրէ օլունմայան էվրաղ իսաէ օլունմայճաղ։

ԿԻՆԼԻԼԻՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Ռուսիա իմբէրաթօր վէ իմբէրաթօրիսսանընն կէլէճէք հոկտեմբերին սոնունա գամար իգամէթ իթմէք իւզրէ էօնիւմիզագի յուլիսատ Լիվատիատա քեսին քէօյլիլերինէ կիտէճէքլէրի Բէթէրսպուրկան իչար օլունըյօր։ Ինբէրաթօր վէ իմբէրաթօրիչանընն մայէթի էրքեանընա իգամէթկեան հազրլանմասը իչին լազըմ կէլէնլէրէ էմրլէր վէրիմիշ տիր։

Գուլկար կազէթալարընն պէյանընա կյորէ, Սիլիսթրէ վէ Թիրքան միթէորոլոգիական Մ. Բօբօֆ վէ Մ. Շիռզոֆ ազիմիմիզլէր, վէ Մ. Բօբօֆընն եէրինէ Մ. Տօքթօրօֆ թային օլընմըշ տըր։

Գուկար օրտուսը էրքանը հարպ բէ-իի սապէզ հարպիչէ նազըրը Ժէնէրալ Բարիգօֆ անվալը սընհիէսինէ մալալը իսթիֆա իթմիշ տիր։

Յունիսին 21ինէի կէճէսի Վլատիմիր էյալէթինէ քեսին Կիրզաչ չէհրինէ աէլէթի պիր եանընը զուհուր իտիրէք, 1500 ատէտ խանէ վէ տիւքքան միլիթէրէք օլմուշ տըր։ Վուգու

Մ. ԼՈՒՊԷ ԼՕՆՏՐԱՏԱ

ՖՐԱՆՍԱ ՎԷ ՔԷՆՏԻ ԽԱՐԻՃԻ ՄԻՆԱՍԷՊԱԹԸ

Մ. ԳԱՐՆՕՏԱՆ ՊԷՐԻ ՖՐԱՆՍԱ ԲԷԻՍԸ ՀԻՒԲԻՒՄԷԹԼԷՐԻՆԻՆ

ԲՕԼԻԹԻԳԱՍԸ

Պու սաթըրլար Նէչը իտիլտիկի զէման, Ֆրանսա ըէիսը հիւքիւմէթի Մ. Լուպէ Լօնտրա սէյահաթընը իքմալ ութմիչ օլաճադ տը։

Իքի կիւնտէն պէրի թէլէկրաֆ առճէնթէխանէլերի՝ պու սէյահաթըն թաֆսիլաթընը Նէչը ութտիւր։ Պու կիւնքի նիւսխէմիզտէ տէ օգուլանլարըմըզ՝ պու պապտէ պիր խայի թաֆսիլաթ պուլաճադլար տը։

Պիւթիւն պու թաֆսիլաթ զաթէն մալիւմ օլան պիր չէյի իսպաթ ութմէքտէ տիր։ Օ իսկ՝ խօշնուտսըզլըգ զէմանլարընտա բէք պէօյիւք — վէ բէք աղը—սէօղլեր իսթիմալ իտէն Ինկիլիզլերին՝ մէվտտտէթ զէմանլարընտա տա՝ հիւսնի գապուլերի՝ չաշտա վէ ազամէթի նիսպէթինտէ սամիմի վէ խիւլուսա միւսթէնէտ օլմասը տը։

Ըէսմիյէթի (եանի թէրպիյէ վէ թէշրիֆաթ գախտէլերինէ հարֆիյէն ըիայէթի) բէք սէվէն Ինկիլիզ գավմը՝ խիւլուսը վէ սամիմիյէթի տէ օ նիսպէթտէ սէվէր։ Ինկիլիզլերին ըէամիյէթի (եախատ Ինկիլիզ թէշրիֆաթը) սախթէ պիր կէօսթէրիշ տէյլ տիր։ Հայաթըն միւխթէլիֆ հալէրինտէ ինսանլարըն միւնասէպաթընըն գախտէլերինի թային իտէն պիր գանուն տը։ Տիկէր պազը գավմարա նիսպէթէ Ինկիլիզլերին չու ֆարգը վար տը քի, պու գանունըն թաթպիգինի պայազըլաշտըրմաղլար։ միւնասէպաթա կիրիշմէքտէ զայէթ իհթիյաթը տըրլար։ ֆագաթ՝ պիր քէրրէ միւնասէպաթ թէէսիս ութտիւ՞ր մի, օնըն խիւլուսա վէ սամիմիյէթէ միւսթէնէտ օլաճադընա հիշ չիւսկէտ ութմէյլի տիր։

Պիր Ինկիլիզին գաբուսը պիր եապանճըյա կիւճ այլըը։ ֆագաթ պիր քէրրէ այլը՞մը, օ խանէյէ կիրէն եապանճը կէօսթէրիշտէն իպարէթ— վէ հըսսիյաթլա հիշ ութթիպաթը օլմայան—պիր թէշրիֆաթ պուլմայաճաղընա էմին օլապիլիր։ Օրատա պուլաճաղը հալ՝ մէվտտտէթէ միւսթէնէտ, վէ տօսթլըգ քէլիմէսինին թէքմիլ մէթանէթինի հարզ սամիմի պիր ութթիրամ վէ մուհապպէթ տիր։

Ինկիլիզ ալիւգաղընը պու միւգթեգիյաթը եալընըզ չախսի իլլերէ միւնհասը տիյէլ տիր։ Ինկիլիզլերին բօլութիգասը տա պէօյլէ տիր։ Էօյլէ գալայըգլա եագընըզ կէօսթէրմէզլեր։ Ֆագաթ՝ եագընըզ կէօսթերտիքլերինտէ տէ՝ գանաաթտան արի պօշ սէօղլեր իսթիմալի իլէ սախթէքեարլըգ ութմէտիքլերինէ էմին օլմալը տը։

Գրալ եէտինճի Լտուարտ հագրէթլերինին Ֆրանսայա սէյահաթը՝ էճէնէպի տէվլէթլերինէ վէրտիկի վիզիթալարընը տէօրտինճիսիս օլտու։ Պու սէյահաթընը վուգուի՝ միչարէլէյհ գրալընը մագամը հիւքիւմէթէ գուուտինտէն թագրիպէն պիր պուչուգ սէնէ սօնրայա գալտը։ Զիւնքի՝ Մանչ տէնիզինին թարաֆէյնի արասընտա աթըլաճագ մէվտտէթ քէօբրիսիս իչիւն զէմինի հազըրլամաղլիւզում վար իտի։ Մագսէտ ալտաթմագ օլմայըպ, թարաֆէյնի եէքտիկերինէն ուզագլաշտըրան եանլըշ ութիգասլարը խալիսանէ պէրթարաֆ էյլէմէք իտի։ Ֆրանսայը ճիտտէն սէվտիկինի վալիտէսի գրալիյա Վիգթօրիանընը հայաթընտա բէք չօգ քէրրէ կէօսթէրմիշ օլան գրալը միչարէլէյհ իլէ Ֆրանսա ըէիսը հիւքիւմէթի Մ. Լուպէնին հիւսնի նիյէթլերի, վէ լօրտ Սալիզպըրի, լօրտ Լանստաուն, Մ. Տէլգասէ, Մ. Բօլ Գանպօն կիպի տիբլօմաթլարընն ագիլանէ թէտպիրլերի՝ զէմինի եանլըշ ութիգասլարտան թաթհիր էյլէտիլլեր։ Պու սայէտէ տիր քի՝ վէլլէլիի կէօսթէրիչլերի թապէն սէվմէյէն Ինկիլիզլերին՝ Մ. Լուպէ հագգընտա՝ անճագ Լաթին գավմարընա մախսուս զանն իտիլէն պիր հարարէթլէ իպրազը խօշամէտի վէ ինթիրամ էյլէտիքլերինի կէօրտիւք։ Ֆրանսա ըէիսը հիւքիւմէթինին Լօնտրա սէյահաթը՝ Ֆրանսա-Ինկիլիթէրա միւնասէպաթընա՝ մէվտտէթ վէ մուհապպէթտէ իպարէթ պիր թարգիտէ ֆարսախլար իլէ մէսաֆէ զաթ ութտիրտի։

* * *

Ֆագաթ՝ մագսէտտիմիզ՝ պու սէյահաթըն էհէմմիյէթ վէ մանէսը հագգընտա եէնի ֆիքրլէր պէյան էյլէմէք տէյլ տիր։ Պիզ միւթալաամըզը զաթէն պէյան իյլէտիք։ օլ պապտէ եէնի սէօղլեր սէօյլէմէկէ լիւզում հըսս ութմէյօրզ։

Մ. Լուպէ — քի կէչէն սօն պահարտա Օէն-Բէթերսպուրկտա պուլընմագտա իտի, —չիմտի Լօնրատա տը, վէ չօգ մէէմուլ տը քի՝ սօն պահարա տօղրու տա Բօմայը գիյարէթ էյլէսին։ Ֆրանսա ըէիսը հիւքիւմէթի՝ չախսի սէյահաթլարը իլէ Ֆրանսանըն բօլութիգասընա եարտըմ ութմէք խուսուսընտա Էվրոբա հիւքմտարանը հազարաթընտան կէրիյէ գալմայօր։ Պու՝ բէք միհիմմ պիր խուսուս տը քի՝ պիր տագգգա թէտզզըզընը ֆախտէէն զայը խալի տատ էյլէրիզ։

1871 սէնէսինտէ, Ֆրանսատա իւչինճի Նաբօլէոնընն իտարէսի խիթամ պուլարագ, չիմտիքի իտարէ թէէսիս իտիլտիկի սըրատա, էօյլէ զանն իտէնլէր օլտու քի՝ Ֆրանսա՝ պիր ճիւմհուրիյէթ օլարընը իչիւն միւնասէպաթ վէ թէշրիֆաթը տիկեր տեվլէթլերտէն պիութիւն պիութիւն ֆարգը օլմալը տը։

Պու եէնի չէքլտէ օլարագ Էվրոբատա եալընը պիր հիւքիւմէթ — եանի Զուիցերիա — վար իտի։ Վէ օնըն միւնասէպաթ վէ թէշրիֆաթը հագիգաթէն՝ տիկեր Էվրոբա տեվլէթլերինտէն ֆարգը իտի։

Ֆագաթ՝ Զուիցերիա՝ հայաթը միլիյէսի տախլիլ իշլերինէ միւնհասը օլան պիթարաֆ պիր հիւքիւմէթ տիր։ Զուիցերիանընն խարիճի բօլութիգասը՝ տօսթլըզընն մուհաֆազասընտան, վէ թիճարէթ ու էմնիյինէ ահտ ումուրը ճարիյէնին իտարէսինտէն իպարէթ տիր։ Զուիցերիա նէ՛ Էվրոբա գըթասընընն, նէ՛ տէ թէքմիլ տիւնեանընն իշլերինտէ պիր «բոլ» իյֆա ութմէք էմէյինտէ պուլընմամագտա տը։ Պու հիւքիւմէթ բօլութիգա միվազէնէյերինտէ պիր մէվգը արամազ. հիչ պիր եէրտէ նուֆուզ իտտասը եօգ տը։ վէ պիր ատըմ թօբրագ հագգընտա պիլէ՞ պիր միւսթէմիքեաթ բօլութիգասը խաթըրընտան կէչմէզ։

Միւմքին տէյլ իտի քի՝ Ֆրանսա օնընն կիպի օլսուն։

Տիվէյը մուազզամատան պիրի օրան Ֆրանսանընն քիւրրէի արզընն իշլերինտէ ասրլարտան պէրի տեվամ իտէն պիր մէվգբսի վար տը քի՝ օ մէվգբընն մուհաֆազասը բօլութիգա իլէ ճիտտէն իչթիդալ էյլէմէսինէ, վէ՝ զէմանընն իյճապաթընա կէօրէ եէնի եէնի թէշէպպիւսաթտա պուլընմասընա թէվագգուֆ էյլէր։

Ֆրանսատա իտարէ եէնի պիր չէքլ ալմագտա իսէ տէ, բօլութիգա եէնէ էսկի բօլութիգա օլմասը զարուրի իտի։ Զիրա էօյլէ օլմազսա՝ Ֆրանսանընն մէվգը վէ էհէմմիյէթի կիթտիքճէ կիչիլէճէկի չիւսկէսիզ տիր։

Էկեր սըրֆ նազարիյաթ նօգթաի նազարընտան տիչինիլիր իսէ, ութթիֆագլարա կիրիչմէք, Աֆրիգատա եախատ սաիր եէրլերտէ նիմմէտէնի գավմարընն տախիլի իշլերինէ գարըչմագ, վէ—խուսուսիյլէ—միւսթէմլիքեաթ իտինմէք Ֆրանսանընն չիմտիքի իտարէսինին ըուհընա մուվֆէրզ տէյլ տիր։ Հալ պու՝ քի՝ եէնի իտարէնին թէչէքքիլինտէն անճագ սէքիզ սէնէ սօնրա Ֆրանսայը միւսթէմլիքեաթ բօլութիգասընա էլ ուզաթմըշ կէօրտիւք, վէ՝ օնտան պէրի՝ ումմումի բօլութիգայա միւթէալիֆ իշլերտէ տիկեր Էվրոբա տեվլէթլերինին հէման այնի պիր մէսլէք թաագիպ էյլէտիկի միչահէտէ իտիլտի։

Շիւպհէ եօգ տը՝ պէօյլէ եարբլմասը պիր խաթա տէյլ տիր։ Զիրա՝ էկէր Ֆրանսա պունընն զըտտը պիր մէսլէք թաագիպ էյլէսէ իտի, կէօնիլ խօշնուտիյէթի իլէ քէնտի մէվզբսընտան խաթիֆա ութմիչ օլաճագ իտի։ Տիկեր տեվլէթլեր՝ գուվվէթլի ութթիֆլար վէ ութթիֆագլար իլէ մէվզբլարընը թահգիմ էյլէտիքլերի սըրատա, Ֆրանսա օ էմմիյէթլերին ճիւմէսինտէն մահրում պուլընճագ իտի։ Տիկեր տեվլէթլեր՝ եէնի միւսթէմլիքեաթ իլէ էհէմմիյէթլերինի (վէ իսթիգպալ իչիւն սերվէթլերինի) արթըրմագտա պուլընըրլար իքէն, Ֆրանսա՝ պիր չէյ եարմամըշ պուլունաճագ, վէ—տիւվելը սահրէ կիթտիքճէ պէօյիւմէքտէ օլտրգարընա նազարէն, տեվլէթը միւշարէլէյհա՝ հիչ պիր չէյ եարմամասըյլա՝ նիհայէթ քիչիւք գալաճագ իտի։

Պունլարտան պայգա՝ պու եալընըզլըգ բօլութիգասը Ֆրանսանին մէվճուտիյէթինի պիլէ թէհլիքէյէ գօյապիլիր իտի։ Զիւնքի՝ տիկեր տեվլէթլեր էօյլէ պիր եալընըզլըգը թաագիպ ութմէմէքտէ իտիլեր։ Օնլար ութթիֆագլար ագտ իտիյօրլար իտի։ Վէ օլապիլիր իտի քի՝ պու ութթիֆագլարատան պիրի՝ պիր կիւն՝ Ֆըրանսանընն եալընըզլըգընը պիր ֆըրսաթ ատտ էյլէսին...։

Իյթէ պիւթիւն պու միհիմմ միւլահազալարա պիկէն, լազըմ իտի քի՝ հիւքիւմէթճէ եէնի պիր չէքլ գապուլ իտիլմէքտէ օլմասընյա պէրապէր, բօլութիգա եինէ էսկի բօլութիգա գալսըն։

Էյի ամմա, պու չէյ քէնտի պաչընա օլամազ։ Էսկի բօլութիգանընն պիր թագըմ չերայիթի, վէ պիր թագըմ ալէթլերի վար տը քի՝ օնլար թաթպիգ ու իսթիմալ իտիլմէզսէ՝ օրթատտա հիչ պիր չէյ գալմազ։

Ֆրանսըզ տիբլօմաթլարը պու նօգթատտա խայլի միւչքիլաթ չէքտիլեր։

Խայլի միւտտէթ տիչինիլտիլքի՝ Ֆրանսա՝ կիզլի (եէնի Բարլամէնթօնընն թաստիգինէ թագտիմ իտիլմէմէք չարթըյլա) պիր ութթիֆագ ագտ իտեպիլի՞ր մի։ Վէ նիհայէթի՝ միւթէվէֆա ըէիս Դարնօնընն զէմանընտա գարար վերիլտի քի՝ իտեպիլիր։

Խայլի զէման տիչինիլտիլ քի՝ աճապա Ֆրանսա ըէիսը հիւքիւմէթի էճէնէպի մէմլիքինէ սէյահաթ վէ էճէնէպի հիւքմտարանընը զիյարէթ իտեպիլի՞ր մի։ Վէ բէք չօգ թէրէտտիւլերտէն սօնրա՝ իտեպիլէճէկի հագգընտա գանաաթ հասըլ օլտու։

Վէ՝ օնտան պէրի՝ Ֆրանսա՝ բօլութիգասընտա վէ թէշրիֆաթընտա տիկեր Էվրոբա տեվլէթլերինին եարտըգարընընն այնինի թաթպիգ էյլէմէք ուսուլինի թէվսի ութմէքտէ տիր։

Պունտա միհիմմ պիր միւլահազա վար տը քի, էկեր նազարը տիգգաթա ալընըրսա՝ հէր քէս իչիւն պիր տերսի հավի տիր։

Մատամ քի տիկեր տեվլէթլեր՝ հիւքիւմտարանընն սէյահաթ վէ միւլազաթլարընտան քէնտի բօլութիգաճա մէնֆաաթլարը նօգթաի նազարընտան խութիֆատ իտիյօրլար, Ֆրանսա ըէիսը հիւքիւմէթինին սէյահաթ ութմէմէսի՝ տեվլէթը միւշարէլէյհանընն՝ բօլութիգա իշլերինտէ խաթիմալ օլունան միհիմմ ալէթլերին պիրինտէն քէնտի քէնտինին մահրում ութմեսի մէսապէսինտէ իտի։ Պունընն պիր խաթա օլաճաղընա չիւպհէ եօգ տը։ Ֆրանսըզլար 1871տէ թէէսիս օլունան եէնի իտարէլերինին՝ խարիճի բօլութիգալարը իւզերինէ թէէսիրինի իզալէ ութմէլերիյէ, ագիլանէ պիր չէյ եարարլար քի, պու կիւն ֆահտէլերինի թէմամըյլա կէօրիւյօրլար։

Զէմանա վէ մէվզբյա կէօրէ, եաչամագ մէճպուրիյէթինին պու հիւքմինի՝ հէր գամմ վէ հէր ինսան քէնտի իշլերինտէ նազարը տիգգաթա ալմալը տը։

Ինսան եալընըզ նազարիյաթլա եաչամագ։ Ֆիլօզօֆի էյի պիր չէյ իսէ տէ, օնա մէրագ իտէնին գարարընը մուճիպ օլմամագ չարթըյլա էյի տիր....Մանթըգ, վէ մէնֆաաթ պազէն գանաաթլարըմըզա թէմամըյլա մուֆֆագրգ օլմայան հալէրին գապուլինէ վէ թէնպիհէրին թաթպիգինէ մէճպուրիյէթ հասըլ էյլէմէքտէ տիր։

Օ հալէրին ըսլահընա, եանի՝ զարարա տիչար օլմագընընն գանաաթլարըմըզա մուֆֆագրգ սուրէթաէ եաչամագլըզընն միւմքին օլմասընա չալըշմալը տը։ զիրա էօյլէ եարմամագ՝ հայաթըն իւլվիյէթինէ մուզայիր տիր։

Ֆագաթ նազարիյաթա մաղլուպ օլարագ, մէնֆաաթլարը ֆէտտա ութմէք պէօյիւք պիր խաթա թէչքիլ էյլեր։ Գ. Մ.

Մ. ԼՈՒՊԷՆԻՆ ԼՕՆՏՐԱ ՁԻՅԱՐԷԹԻ

Էվվէլքի կիւն Լօնտրատա Պըքինկեամ սէրայընտա Ֆրանսա ըէիսը ճիւմհուրը Մ. Լուպէյէ քէչիտէ օլունան զիյաֆէթտէ Ինկիլիթէրա գրալը եէտինճի Լտուարտ՝ Մ. Լուպէնին սըհհէթ ու ֆաֆիյէթինէ իտարէսի ագտահ իտէրէք, էհալի թարֆընտան իպրազ օլունան հիւսնի գապուլին՝ Ինկիլթէրա հուպպ ու միվալաթընընն Ֆրանսա հագգընտաքի հըսսիյաթը հագիգիյէսինի իսպաթ ութտիկինի, վէ Ֆրանսանընն Ինկիլթէրայա էն եագընը տեվլէթ օլմասը սէպէպիյէ տախի էն ալէա գօնչուսը օլմագ իգթիգա ութտիկինի պէյան էյլէմիշ տիր։

Ըէիսը ճիւմհուր Մ. Լուպէ՝ պունա ճէվապէն, գրալ Լտուարտընն Բարիզի զիյարէթ ութտիկինի եատ ութմիշ վէ պու զիյարէթին՝ էն մեսուտ վէ պախթիյար նէթայճի մուճիպ օլաճաղընը վէ սուլհը ումմումի լէհինտէ օլարագ իքի միլլէթ արասընտաքի միւնասէպաթը հիւսնի մուհաֆազա իլէ տահա զիյատէ թագվիյէ իտէճէկինի պէյան ու իլավէ էյլէմիշ տիր։

Օ կիւնիւ սաաթ 11 պուչուգտա ըէիսը ճիւմհուր Մ. Լուպէ՝ Լօնտրատա մուգիմ պիլճիմիզ սիւֆէրալը գապուլ ութմիշ տիր։ Պիրազ սօնդրա Ֆրանսա խարիճիյէ նազընը Մ. Տէլգասէ՝ Ռուսիա սէֆիրի իլէ տախի միւլագաթ ու իսթիշարէ ութմիշ տիր։

Լօնտրա 8 յուլիս.—Ֆրանսա խարիճիյէ նազընը Մ. Տէլգասէ՝ էլան մէմուրիյէթտէ պուլունան պիլճիմլէ Ինկիլիզ ըիճալը իլէ սըգ սըգ իճրաի միւլագաթ ութմիշ տիր։

Լօնտրանընն չէհր էմանէթի տա[illegible] ըէսինտէ քէչիտէ օլունան զիյաֆէթ էանաասընտա լօրտ չէհր էմինի՝ իտ[illegible] ըէի ագտահ իտէրէք, Ինկիլթէ[illegible]նընն մուհաֆազատի սուլհ ու սա[illegible] վէ Ֆրանսա իլէ ճարի օլան միւ[illegible] սէպաթը տօսթանէ վէ խալիսանէ[illegible] Թագվիյէսինէ անսամիմ արզու է[illegible] լէտիկինի պէյան ութմիշ տիր։ Ֆրա[illegible] սա. ըէիսը ճիւմհուրը Մ. Լուպէ՝ [illegible] վալընտա, Ֆրանսա իլէ Ինկիլթէ[illegible] արասընտա պիր ութթիֆաք մուհ[illegible] պանէյէ արզու պէյան ութմիշ տ[illegible]

ԼԷՕՆ ԲԱՐԲ

Բօմա 7 յուլիս.—Ութալիա մէմլեքէթինին վիւքէյլասը պու սապահ ադը իճթիմա իտէրէք, Բարանընն խաթալըզը սէպէպիյէ ութալիա գրալընընն Բարիզի զիյարէթինի թէքրիր ութմէսինէ գարար վերմիշ տիր։ Գարար՝ էօյլէնտէն սօնրա գրալ Վիգթօր Էմմանուէլէ արզ ու թեզտիմ օլունմըշ տը։

Բարանընն հալի թէպէտտիլ ութմէյիպ, նէ հալտէ իսէ օ հալտէ սվամ իտիյօր, լաքին տայմա ադը վախիմ տիր։ Կէօյսի տէրիսինտէ սոնթըրանընընա գանաաթ հասը[illegible] մուշ վէ ամէլիյաթը թըպպիրէ իտ[illegible] օլունարագ տերի տէլինմիշ տիր։

Սօն թըպպիյէ բարբրթօսընա նազարէն, զաաֆիյէթ՝ հաֆիֆճէ արմըզ տը։ Նապպընընն չարբասը [illegible] ման հիչ տույուլմըպ, նէֆիսին[illegible] տահա չարուգ ալըպ վերիյօր։

Էվվէլքի կիւն սաաթ 6տա նէ[illegible] օլունան բարբրթօյա նազարէն, Բ[illegible] բա օ կէճէ բահաթ իտուպ պիր [illegible] նաֆագա ալմըշ օլմաղլա, պէլքի [illegible] կիւնիւ տէ կէչիրէպիլէճէքտիր։ Պ[illegible] աքիս սաաթ 9ը 20 կէչէ նէչը օլ[illegible] նան պիր բարբրթօյա տա նազարէն [illegible] ուլդուսըզվէ հէլյէճանը պիր կէճէ կ[illegible] չիրմիշ, լաքին սօնրա հալի պիր [illegible] տէյլիշմիշ տիր։ Տօգթ. Մաաննի[illegible] էկեր մէմուլին զայրը պիր վագտ[illegible] զուհուր ութմէզ իսէ՝ Բարանընն հ[illegible] նուզ իչ կիւն գատար տահա եայ[illegible] մաղ ա գուվվէթի օլտուղընը պէյան ութմիշ տիր։

Բօմա 8 յուլիս.—Կէճէ Բարանի հալինտէ զուհուր իտէն էյլիքաչ սապահ էսէր գալմամըշ վէ հալի չօգ աղըրլաչմըշ տը։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՑԷ ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳԻՑԷ

Լօնտրատաքի «Մթանտարտ» կազէթասընընն Թիէն-Զինտէն ալընը մալիւմաթա նէգարէն, Ճաբընընն սասքիրինի սէֆէրպէր հալէ վալ ութտիկի՝ Թիէն-Զինին Բուս մէֆֆիլինտէ ըիվայէթ օլունընյօր։

Ամինատան վարիտ օլան պիր թէլէկրաֆա նազարէն, Եունանտա Գուռէնի գուրու (ուգիմէրինին ինիսարը լէհինտէ պիլիասա Մոնատա ճէմիյէթլեր ինիգատ ութմիշ տիր։

) 112)(

ՄԱՐՍԷԼ

ԵԱԽՕՏ

ԵԷՆՔ ԲԱՐԹԱՋ ԷՍԻԱՅԻ

Մարսէլ.—Էլպէթթէ խրամէթքեարըմըն պու առամտա միւնասէպէթի օլտուղընը պիլիյօր իսինիզ, զիրա մէրգուումը նէ վագթ կէօրթիկինի սիվալ իթթիսինիզ։

Շամպրէ.—Այո՛, պիլմէյօր իսիմ. թէսատիֆէն պու սիվալի պիր թէճրիպպէ օլմագ իւզրէ հայրատ ութթիմ. պալըգճըլար աէնիզէ պալըգ ավընա չըգարգ լարընտա օլթալարընը նասրլ կէնիլի կիւզել թարալրատա՝ պէն ա էբուլարաէօրին նամընը էօյլէճէ սէօյլէտիմ։ Զաթէն պէն պու առամըն թօյեար օլտուղընա տա էմին ատիլ իսիմ։ Թօյեարընն էչքեալէ՝ քէնտի էչքեալինէ պէնզէպիկի ճիհէթլէ, անտէն պանս ութթիմ. կէօրթունիզ քի, նէթիյէնի քէչֆիմին տօղրու չըգաբընընը կէօսթէրտի։ Զաթէն ալթը ատան պէրու ութթիվապ ութտիկիմ ճանիլէրատէն ճիւմէսինէ տէ էբուլարաէօրատէն պանս ութմիչիմ տիր։ Պու իյզահանըմ չիմիլէ գատար հիչ պիր նէթիյէճէ հասըլ իսէմմիշ իսի, ֆագաթ պու կիւն նէթիյէճէ միւսահտ չըգաբը։

Մարսէլ.—Միւսահտ չըգաբը տէյօրսընըզ հա՞. Ֆիլիբ՝ էբուլարաէօրի պիլտիկինի ինքեար ութթի, ինքեարը տա ճիտտի կէօրիւնիյօր իսի։

Շամպրէ կիւլիւմսէյէրէք.—Սիզ էօյլէ՞ մի զանն իտէրսինիզ։ Էբուլարաէօրին նամընը պիրէէն պիրէ սէօյլէյինէէ, իւզերինտէ հասըլ օլան հէյլեճանը միչահէտ ութթինիզ մի։

Մարսէլ.—Կէօրմէմիշ օլտուղըմը ութիրաֆ իտէրիմ։

Շամպրէ.—Պէն պու պապտէ էմին իմ։ Բիէր Մարի Թօյեար մահիր պիր խըրսըզ տը քի, Կրանպարը Թանըմըշ օլտուղընա չիւպհէմ եօգ տը. հաթթա անընա պէրապէր սըրգաթլարտա պուլընմըշ օլմասը տա էղլէպը ութիմալ տը։ Շիմտի պիզճէ լազըմ օլան չէյ՝ անը պիզէ մուզիգա վազիֆէսինի իյֆա ութմէկէ չալըշմագ, եանի կրանպարը էլէ վէրթիրմէք տիր։ Պու առամ պու կիւն Մազաս հաղրգեանընընի Ֆրանսայա սէյահաթը՝ էճէնէպի տեվլէթլերինէ վէրտիկի վիզիթալարընը տէօրտինճիսիս օլտու։ Պու սէյահաթընը վուգուի՝ միչարէլէյհ գրալընը մագամը հիւքիւմէթէ գուուտինտէն թագրիպէն պիր պուչուգ սէնէ սօնրայա գալտը։ Զիւնքի՝ Մանչ տէնիզինին թարաֆէյնի արասընտա աթըլաճագ մէվտտէթ քէօբրիսիս իչիւն զէմինի հազըրլամաղլիւզում վար իտի։ Մագսէտ ալտաթմագ օլմայըպ, թարաֆէյնի եէքտիկերինէն ուզագլաշտըրան եանլըշ ութիգասլարը խալիսանէ պէրթարաֆ էյլէմէք իտի։ Ֆրանսայը ճիտտէն սէվտիկինի վալիտէսի գրալիյա Վիգթօրիանընը հայաթընտա բէք չօգ քէրրէ կէօսթէրմիշ օլան գրալը միչարէլէյհ իլէ Ֆրանսանընն բօլութիգասընա եարտըմ ութմէք խուսուսընտա Էվրոբա հիւքմտարանը հազարաթընտան կէրիյէ գալմայօր։ Պու՝ բէք միհիմմ պիր խուսուս տը քի՝ պիր տագգգա թէտզզըզընը ֆախտէէն զայը խալի տատ էյլէրիզ։

1871 սէնէսինտէ, Ֆրանսատա իւչինճի Նաբօլէոնընն իտարէսի խիթամ պուլարագ, չիմտիքի իտարէ թէէսիս իտիլտիկի սըրատա, էօյլէ զանն իտէնլէր օլտու քի՝ Ֆրանսա՝ պիր ճիւմհուրիյէթ օլարընը իչիւն միւնասէպաթ վէ թէշրիֆաթը տիկեր տեվլէթլերտէն պիութիւն պիութիւն ֆարգը օլմալը տը։

Պու եէնի չէքլտէ օլարագ Էվրոբատա եալընը պիր հիւքիւմէթ — եանի Զուիցերիա — վար իտի։ Վէ օնըն միւնասէպաթ վէ թէշրիֆաթը հագիգաթէն՝ տիկեր Էվրոբա տեվլէթլերինտէն ֆարգը իտի։

Ֆագաթ՝ Զուիցերիա՝ հայաթը միլիյէսի տախլիլ իշլերինէ միւնհասը օլան պիթարաֆ պիր հիւքիւմէթ տիր։ Զուիցերիանընն խարիճի բօլութիգասը՝ տօսթլըզընն մուհաֆազասընտան, վէ թիճարէթ ու էմնիյինէ ահտ ումմումը ճարիյէնին իտարէսինտէն իպարէթ տիր։ Զուիցերիա նէ՛ Էվրոբա գըթասընընն, նէ՛ տէ թէքմիլ տիւնեանընն իշլերինտէ պիր «բոլ» իյֆա ութմէք էմէյինտէ պուլընմամագտա տը։ Պու հիւքիւմէթ բօլութիգա միվազէնէյերինտէ պիր մէվգը արամազ. հիչ պիր եէրտէ նուֆուզ իտտասը եօգ տը. վէ պիր ատըմ թօբրագ հագգընտա պիլէ՞ պիր միւսթէմլիքեաթ բօլութիգասը խաթըրընտան կէչմէզ։

Միւմքին տէյլ իտի քի՝ Ֆրանսա օնընն կիպի օլսուն։

Տիվէյը մուազզամատան պիրի օրան Ֆրանսանընն քիւրրէի արզընն իշլերինտէ ասրլարտան պէրի տեվամ իտէն պիր մէվգբսի վար տը քի՝ օ մէվգբընն մուհաֆազասը բօլութիգա իլէ ճիտտէն իչթիդալ էյլէմէսինէ, վէ՝ զէմանընն իյճապաթընա կէօրէ եէնի եէնի թէշէպպիւսաթտա պուլընմասընա թէվագգուֆ էյլեր։

Ֆրանսատա իտարէ եէնի պիր չէքլ ալմագտա իսէ տէ, բօլութիգա եինէ էսկի բօլութիգա օլմասը զարուրի իտի։ Զիրա էօյլէ օլմազսա՝ Ֆրանսանընն մէվգը վէ էհէմմիյէթի կիթտիքճէ կիչիլէճէկի չիւսկէսիզ տիր։

Էկեր սըրֆ նազարիյաթ նօգթաի նազարընտան տիչինիլիր իսէ, ութթիֆագլարա կիրիչմէք, Աֆրիգատա եախատ սաիր եէրլերտէ նիմմէտէնի գավմարընն տախիլի իշլերինէ գարըչմագ, վէ—խուսուսիյլէ—միւսթէմլիքեաթ իտինմէք Ֆրանսանընն չիմտիքի իտարէսինին ըուհընա մուվֆէրզ տէյլ տիր։ Հալ պու՝ քի՝ եէնի իտարէնին թէչէքքիլինտէն անճագ սէքիզ սէնէ սօնրա Ֆրանսայը միւսթէմլիքեաթ բօլութիգասընա էլ ուզաթմըշ կէօրտիւք, վէ՝ օնտան պէրի՝ ումմումի բօլութիգայա միւթէալիֆ իշլերտէ տիկեր Էվրոբա տեվլէթլերինին հէման այնի պիր մէսլէք թաագիպ էյլէտիկի միչահէտէ իտիլտի։

Շիւպհէ եօգ տը՝ պէօյլէ եարբլմասը պիր խաթա տէյլ տիր։ Զիրա՝ էկէր Ֆրանսա պունընն զըտտը պիր մէսլէք թաագիպ էյլէսէ իտի, կէօնիլ խօշնուտիյէթի իլէ քէնտի մէվգբսընտան խաթիֆա ութմիչ օլաճագ իտի։ Տիկեր տեվլէթլեր՝ գուվվէթլի ութթիֆլար վէ ութթիֆագլար իլէ մէվգբլարընը թահգիմ էյլէտիքլերի սըրատա, Ֆրանսա օ էմմիյէթլերին ճիւմէսինտէն մահրում պուլընճագ իտի։ Տիկեր տեվլէթլեր՝ եէնի միւսթէմլիքեաթ իլէ էհէմմիյէթլերինի (վէ իսթիգպալ իչիւն սերվէթլերինի) արթըրմագտա պուլընըրլար իքէն, Ֆրանսա՝ պիր չէյ եարմամըշ պուլունաճագ, վէ—տիւվելը սահրէ կիթտիքճէ պէօյիւմէքտէ օլտրգարընա նազարէն, տեվլէթը միւշարէլէյհա՝ հիչ պիր չէյ եարմամասըյլա՝ նիհայէթ քիչիւք գալաճագ իտի։

Պունլարտան պայգա՝ պու եալընըզլըգ բօլութիգասը Ֆրանսանին մէվճուտիյէթինի պիլէ թէհլիքէյէ գօյապիլիր իտի։ Զիւնքի՝ տիկեր տեվլէթլեր էօյլէ պիր եալընըզլըգը թաագիպ ութմէմէքտէ իտիլեր։ Օնլար ութթիֆագլար ագտ իտիյօրլար իտի։ Վէ օլապիլիր իտի քի՝ պու ութթիֆագլարատան պիրի՝ պիր կիւն՝ Ֆըրանսանընն եալընըզլըգընը պիր ֆըրսաթ ատտ էյլէսին...։

Իյթէ պիւթիւն պու միհիմմ միւլահազալարա պիկէն, լազըմ իտի քի՝ հիւքիւմէթճէ եէնի պիր չէքլ գապուլ իտիլմէքտէ օլմասընյա պէրապէր, բօլութիգա եինէ էսկի բօլութիգա գալսըն։

Էյի ամմա, պու չէյ քէնտի պաչընա օլամազ։ Էսկի բօլութիգանընն պիր թագըմ չերայիթի, վէ պիր թագըմ ալէթլերի վար տը քի՝ օնլար թաթպիգ ու իսթիմալ իտիլմէզսէ՝ օրթատտա հիչ պիր չէյ գալմազ։

Ֆրանսըզ տիբլօմաթլարը պու նօգթատտա խայլի միւչքիլաթ չէքտիլեր։

Խայլի միւտտէթ տիչինիլտիլքի՝ Ֆրանսա՝ կիզլի (եէնի Բարլամէնթօնընն թաստիգինէ թագտիմ իտիլմէմէք չարթըյլա) պիր ութթիֆագ ագտ իտեպիլի՞ր մի։ Վէ նիհայէթի՝ միւթէվէֆա ըէիսը Դարնօնընն զէմանընտա գարար վերիլտի քի՝ իտեպիլիր։

Խայլի զէման տիչինիլտիլ քի՝ աճապա Ֆրանսա ըէիսը հիւքիւմէթի էճէնէպի մէմլիքինէ սէյահաթ վէ էճէնէպի հիւքմտարանընը զիյարէթ իտեպիլի՞ր մի։ Վէ բէք չօգ թէրէտտիւլերտէն սօնրա՝ իտեպիլէճէկի հագգընտա գանաաթ հասըլ օլտու։

Վէ՝ օնտան պէրի՝ Ֆրանսա՝ բօլութիգասընտա վէ թէշրիֆաթընտա տիկեր Էվրոբա տեվլէթլերինին եարտըգարընընն այնինի թաթպիգ էյլէմէք ուսուլինի թէվսի ութմէքտէ տիր։

Պունտա միհիմմ պիր միւլահազա վար տը քի, էկեր նազարը տիգգաթա ալընըրսա՝ հէր քէս իչիւն պիր տերսի հավի տիր։

Մատամ քի տիկեր տեվլէթլեր՝ հիւքիւմտարանընն սէյահաթ վէ միւլազաթլարընտան քէնտի բօլութիգաճա մէնֆաաթլարը նօգթաի նազարընտան խութիֆատ իտիյօրլար, Ֆրանսա ըէիսը հիւքիւմէթինին սէյահաթ ութմէմէսի՝ տեվլէթը միւշարէլէյհանընն՝ բօլութիգա իշլերինտէ խաթիմալ օլունան միհիմմ ալէթլերին պիրինտէն քէնտի քէնտինին մահրում ութմեսի մէսապէսինտէ իտի։ Պունընն պիր խաթա օլաճաղընա չիւպհէ եօգ տը։ Ֆրանսըզլար 1871տէ թէէսիս օլունան եէնի իտարէլերինին՝ խարիճի բօլութիգալարը իւզերինէ թէէսիրինի իզալէ ութմէլերիյէ, ագիլանէ պիր չէյ եարարլար քի, պու կիւն ֆահտէլերինի թէմամըյլա կէօրիւյօրլար։

Հիւքիւմէթ՝ թէտապիրը ինղիպա-թիչէի մուէսսիրէ իթթիւսաղ իթմիչ տիր։ Մ. Թէոթօքիս՝ գապինէթօնըն իսթիֆասընը թէլեֆօն իլէ գրաւ թագտիմ իթմիչ տիր։

Վէնէնատան չէքիլէն պիր թէլեկրաֆա կէօրէ, իմբերաթօր Ֆրանսուա-Ժոզէֆ՝ բէիրը վիւքէյա Մ. տը Քէօրպէրէ պիր նամէի մախսուս կէնտերէրէք, իսթիֆասընը բէտտ իթմիչ, խրտմաթը մէպրուբէ վէ մէզքիւրէսի իչիւն պէյանը թէչէքիւր էյլէմիչ վէ իլերուտէ քէնտինինն տահա միհիմմ խրտմէթլէրինէ լիւզում օլաճաղընը տերմիյան իթմիչ տիր։ Մ. տը Քէօրպէր՝ միւարեէյէ իմբերաթօր իլէ ուզուն պիր միւլագաթտա պուլունմըշ տըր։

Իմբերաթօր Ֆրանսուա Ժոզէֆ պուկիւն եարը Իլլէ ազիմէթ իտէճէք, վէ թէքմիլ եազ մէվսիմինի օրատա կէչիրէճէք տիր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Փոզանա գազասը պիտայէթ մանքէմէսի բիյասէթի՝ Մէքթէպզէ Հուգուգը Շահանէ մէէզունլարընտան Ապիւր Բահան Ցէնմի էֆ.յէ, գազաի մէզպուր միւտաաիի ումումի մուավինլիկի՝ Ռէքիզէ մէզքիւր մէէզունլարընտան Մէհմէտ Բաղիպ էֆ.յէ, Ճումտա նամը օրկէր Դայլար գազասը պիտայէթ մանքէմէսի բիյասէթի՝ Ամանա վիլայէթի մէրքէզ պիտայէթ մանքէմէսի սէր միսթանթիգի Միհտաթ էֆ.յէ, գազաի մէզքիւր միւտաաիի ումումի մուավինլիկի՝ Մէրբին սանճաղը պիտայէթ մանքէմէսի պաշ քեաթիպի Մուսթաֆա Վէֆիք էֆ.յէ,

Նալիչ գազասը պիտայէթ մանքէմէսի բիյասէթի՝ Մէքթէպզէ Հուգուգը Շահանէ մէէզունլարընտան Հաֆըզ Իպրահիմ էֆէնտի էֆ.յէ, գազաի մէզպուր միւտաաիի ումումի մուավինլիկի՝ մէքթէպզէ մէէզունլարընտան Ճաֆէր էֆ.յէ, Բէրէպինէ գազասը պիտայէթ մանքէմէսի բիյասէթի՝ Թարպլուսը Ղարպ վիլայէթի մէրքէզ պիտայէթ մանքէմէսի սէր միսթանթիգի Զիյա էֆ.յէ, Ալասօնիա գազասը պիտայէթ մանքէմէսի բիյասէթի՝ Թրապիզօն վիլայէթի մէրքէզ պիտայէթ մանքէմէսի սէր միսթանթիգի Հասան պէյէ, Պէրանա գազասը պիտայէթ մանքէմէսի բիյասէթի՝ Ձէզայիրը Պահրը Սէֆիտ վիլայէթի իսթինաֆ մանքէմէսի պաշքեաթիպի Մուսթաֆա էֆ.յէ, Կուսինա գազասը պիտայէթ մանքէմէսի բիյասէթի՝ Ֆոնա վիլայէթի մէրքէզ պիտայէթ մանքէմէսի իքինճի միսթանթիգի Մահմուտ էֆ.յէ Թէֆվիզ պաւլրուլմըշ տըր։

ՍԸՀՀԻՑԷ

Ցունիս 24տէ Եօգարքի Մըսրրատ եուսուրմաղ վուգուաթը օլմամըշ տըր։

—Սիվէյիշ լիմանը միւվարէտաթը հագգընտա մուայլէն թէչհիֆուզվանէլէրտէ իմբա օլընմագտա պուլունան 24 սաաթ ինթիլաթ գարանթինասընընն լաղվլրա Սիվէյիշ միւվարէտաթընն 24 լունիսէն իթիբարէն մուայլէնէի թըպպիէյէ թապի թութուլմասընա Մէճլիսը Ումումը Սըհիյէճէ գարար վէրիլէրէք, իգթիրասը իյֆա գըլընմըշ տըր։

—Իրան մէմալիքինէն Հավիզէաէ էվվէլճէ յիտաէթլէ հիւքմֆէրմա օլան եումուրճաղ խասթասընը կիթաիքճէ ազալմագտա պուլունմըշտը՝ մանալինէն իյար օլունըյոր։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ԷՐԷԳԼԻ

Ս. Էջմիածնին թէէսիսինին 1600ական սէնէի տէվրիյէսի Ցոբելեանընը իճրա իթմէք իչիւն, Բաթրիգխանէտէն Թաչրլարա իրսալ իտիլէն Շրջաբերական՝ Վէճակըմըզ Առաջնորդը Գեր. Տ. Տրդատ Եպիսկոպոս Պալեան վասրթասըյլա մահը հալին 13իւնէտ վիւրուտ իթտիկինէն, մահը մէզքիւրըն 13ինճի բազար կիւնիւ սապահլարն, քահանամըզ Տ. Մովսէս Հայր խասսէթէն Ս. Պատարագ թագտիս, վէ եէվմը մէզքիւրէ չէապան պիր Քարոզ սէօյլէյէրէք, թէզայիւտը էօմր ու իճլալը հազրէթը Շէհինշահի իչիւն տուա վէ թէմէնիյաթ իճրա էյլէտի։

Ս. Պատարագըն խիթամընտա միւթէվէֆա Ս. Հայրապետէր իչիւն խուսուսի Հոգեհանգիստ այինի իճրա օլունտը։

Այինը բուհանիլերին խիթամընտա սաաթ 1 պուլուգտա քիլիսէնին գամբոնասը էհայիլի տավէթ իթմէկէ պայլատրընտան, սաաթ 2տէ քիլիսէ էրքէք վէ գատրն պիր խալը ճէօմաաթլա տօլմուշ իտիլէր։ Պու միւնասէպէթլէ արմենիք վէ մէքթէպ չօճուգլարընն իյթիրաքը վէ Համիտիյէ մարշը իլէ գիյնէթէ պէտ օլունըպ, հուզզար գըյամէն խթիմա էյլէտիլէր։

Պատհու քահանամըզ Տ. Մովսէս Հայր՝ Աաեանա չըգարագ, Մայր Աթուրը թարիխը թէէսիսի իլէ, տիկէր Աթուլար իչիւն մուսթասարէն իթթի մալիմաթ իտուլ, Զաթը հազրէթը Բատիչահի իչիւն տուալարը էյլէտի, սօնրա մէքթէպիմիզ պիրինճի սընըֆ չակիրտանընտան Պ. Կարպօ Սոճիայեան Թիւրքճէ պիր Ուղերձ գրաաթ իտէրէք, հազըրունընն թահսինինէ մազհար օլտու։

Նիհայէթ մէքթէպ մուալիմի Միհրան էֆ. Արսլանեան իտարէի քէլամ իլէ Ս. Էջմիածին վանքըմըզին հալը հազրը իլէ սաիր թէէսիսաթը միլլիյէ իւզերինէ մուսթասարէն իթաթ մալիմաթ էյլէյիպ, պունլարընն գատիմ բարագ պիր մէվգրտա գալմասը, վէ Զաթը հազրէթը Բատիչահի իչիւն թէմէննիյաթտա պուլընարագ, նուրգընա խիթամ վերտի, պատհէնա պիր դաչ կիւգելերդլեր թէրէննիւմ իլէ զիյնէթէ խիթամ վերիլտի, վէ հուզզար մէմնունէն միւֆարագաթ էյլէտի։

Ա. Ց. Օ

ՇԱՊԻՆ ԴԱՐԱՀԻՍԱՐԻ ՄԷՋ

Քաղաքիս Մայր եկեղեցւոյ մէջ հանեան հանդիսիւ մը տօնուեցաւ Ս. Էջմիածնայ հաստատութեան 1600ամեակը։

Ցունիս 8ի կիւրակէին ժողովուրդը խուռն բազմութեամբ լեցուած էր եկեղեցին։ Առաջնորդ Գեր. Սմբատ Ծ. Վ. Սաաթէթեան հանդերձեալ էր Ս. Պատարագ մատուցանել։ Մեղեդիի ատեն «Հառաչիւռ Աստուած»ով յառաջ եկաւ պատրիարքական կոնդակը, ձեռամբ Գեր. Վաղինակ Վ. Թորիկեանի եւ կարդացուեցաւ։

Հանդէսին ամէնէն աւելի փայլ տուողը առաջնորդ Ս. Հօր քարոզն էր. քարոզիչ Ս. Հայրը պերճ լեզուով մը նախ Ս. Գրիգորի ամիսի կենսագրութիւնն ընելէ վերջ, մանրամասնաբար խօսեցաւ Ս. Էջմիածնի հիմնարկէքին վրայ։ Ծանրացաւ տօնին նուիրականութեանը վրայ, սրտառուչ բառերով ու խօսքերով կրկնակի չեղաւ բոլոր Հայերուն ու անոնց եկեղեցիներուն միացած ըլլալը Ս. Էջմիածնի հետ։ Հոգեպէս այս անքակտելի միութեան իմաստ, կ'ըսէր Ն. Սրբութիւն, Ա. Մայր Աթոռոյ մայր տաճարի անունը կը կրեն մեր ամէն եկեղեցիներու մայր-տաճարներ, որպէս զի ամէն կողմի եկեղեցւոյ մէջ ալ ժողովուրդը սրտով ու հոգւով ինքզինքը Մայր-Աթոռոյ մայր-տաճարին առջեւ նկատէ։ Բ. Մայր-Աթոռէն կը ձեռնադրուին ու կը զրկուին մեզի եպիսկոպոսներ, որոնցմէ ալ կը ձեռնադրուին մեր քահանաները։ Գ. Մայր Աթոռէն է որ կուգայ սրբալոյս միւռոնը ամբողջ հայ եկեղեցիներու եւ անով կը մերտուինք մենք ընդհանուր հայ զաւակներս, ուր ուրեք որ կանք։

Այսօրինակ գեղեցիկ քարոզներու առջեւ անկարելի է չի զգածուիլ եւ անգամ մը ալ չենցուիլ անբաւ երախտագիտութեամբ առ մեր պանծալի նախնիս եւ երանաշնորհ Հայրապետս, որք ամենայն անձնուիրութեամբ պահեր պահպաներ եւ մեզ յանձներ են մեր Ս. եկեղեցին, մեր համայնքը պահպանող այն ամենանուիրական հաստատութիւնը։

Ցեսոյ Գեր. Ս. Հայրը բարեմաղթութիւններ ըրաւ Վեհ. Կայսեր թանկագին կենացը համար, մաղթանքներ նաեւ՝ Ն. Ս. Օծութեան ամենայն Հայոց Ս. Հայրապետի համար։ Բարոզը «Մինչ ալ մեր մէջ, մեր ներսերը լուսոյ խորաններ չկենք»ի համով բացատրութիւններէ եւ հայրական շատ մը օրհնութիւններէ վերջ, Հայ. եկեղեցւոյ հանգուցեալ համօրէն անձնուէր հայրապետաց հոգիներուն համար Հոգեհանգստեան պաշտօն կատարել տուաւ, որուն մասնակցեցանք մըրմունջ ի չրթունս, երախտագիտական խոր զգացումներով եւ կատարեալ ըզգայնոտութեամբ ի յարգանս անոնց անմոռաց սուրբ յիշատակին։

Ժամը ճիշդ 4ին լրացաւ եկեղեցական արարողութիւնը եւ պատարագիչ Հայր Սուրբը զգեստներովը առաջնորդուեցաւ դէպի Առաջնորդարան, որուն դրանն առջեւ օրհնելով ժողովուրդը՝ արձակեց եւ ինք եւս վերադարձաւ հանգստանալու համար եօթը ժամուան եկեղեցական արարողութենէ մը վերջ։ Եւ սոյն 1600 ամեակի յիշատակութիւններն ընդունեց Ազգ. պաշտ. մարմիններէ եւ ուսուցիչներէ։ Ժողովուրդը հին յիշատակներ, հանդէպ եկեղեցւոյն, հաւատարմաբար անվթար պահած է, կը պահպանէ ու պիտի պահպանէ ընդ հովանեաւ Օմ. բարեխնամ տերութեան։

ՄԵՂՈՒ

10 յունիս 1903

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Հոգաբարձութիւնս չնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ արտասահման գտնուող բարեսէր ազգային մը ի յիշատակ իր հանգուցեալ հօր, որդւոյն և ազգականաց, Հաստատութեանս Ս. Փրկչի մատրան մէջ հոգեհանգստեան պաշտօն եւ պատարագ մատուցուելու համար բարեհաճած է 10822 ղ. նուիրել Հիւանդանոցիս։

Նոյնպէս Բարիզաբնակ ազգայիններէն Ազն. Տիգրան Խան Բէլէկեան, ըստ իր բարի սովորութեան, այս տարի եւս բարեհաճած է նուիրել Հիւանդանոցիս 300 ֆրանք։

Զայսոսիկ ծանուցանելով, Հոգաբարձութիւնս կը փութայ ներկայիս իւր խորին չնորհակալիքը յայտնել նոյն ազնիւ նուիրատուաց, որոնք, ինչպէս ամէն առթիւ, նոյնպէս եւ այս անգամ ինքնաբերաբար օժանդակած են բազմակարօտ Ցարկիս, ի մխիթարութիւն համայն պատսպարելոց։ (Կնիք)

ՄԻԻԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Թիրէ գասապասընտա մուգիմ Զինկեանէ թաիֆէսինտէն Ալի կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ մահալը մէզքիւրտէ սաքին Ալինն 6 եաշընտաքի գըզը Հատիչէյի գասապա ճիվարընտա Գուրթ Ցէտէ մէչարըզը քէնարընտա բասթ կէլերէք համիլ օլտըզը պուչաղը մէզպուրէնին գարընընա սաբլամըշ։ Գըզ գարընընտա աչըլան եարանը թէէսիրինտէն անիտէ վէֆաթ իթմիշ տիր։ Գաթիլ պու միւտհիշ ճինայէթի իրթիքէտաղ իտէր իթմէզ գաչմիշ իսէ տէ տերտէսթ օլունմըշ, վէ էնան իսթինթաղընտա չու եօլտա իֆատէ վէրմիշ տիր։ «Թախթա Գալէ չարչըսընտա ագթար Շամը Թօքալ Էսմէր 10 բսրա վերիպ էսրար ալմըշ իտիմ, էսրարը սիկարա իլէ իչտիքտէն սօնրա գալգըպ էվէ կիտիյօր իտիմ; Գուրա-Ցէտէ մէզարըզընտան կէչերքէն Ալինին գըզը Խատիչէ պէնի մէզարըզդ տուվարը իւզերինտէն կէօրիւպ պանա «ապէ օղլան» տէյու պաղըրըյօր իտի։ Գըզ տուվարտան աթլայարագ օրատաքի ինճիր աղաճընա գատար կէլմիշ վէ Քէքրար պանա պաղըրմագտա օլտուղընտան, պէն տէ էսրար քէյֆի իլէ պուչաղըմը չէքերէք գարընընա սաբլատրմ. պունըն իւզերինէ գըզ աճը աճը ֆերեատա պալլատրը կիպի, գարը Թարաֆտան տա պապասընը կէլմէքտէ օլտուղընը կէօրիւնէճ գօրգտրմ, պուչաղը աթարագ գաչտրմ.» Գաթիլ զալբթա մէմուրլարը իլէ մահալը ճինայէթէ կիտիպ պուչաղը աթմըշ օլտուղը եէրտէ պուլմուշտը։ Գաթիլ՝ մագթուլէ Հատիչէնին ըրզընա կէչմէք իսթէյիպ կէօրանիկի մուխալէֆէթ իւզերինէ մէզպուրէյի Թէյլեֆ իթմիշ տիր։

—Կէչէն փեար.տա Գալաթատա պիր պալօղտա Սօֆի նամ գատընը ճէրհ իտէն Սաֆա տիւ ճինայէթ Մահքէմէսինտէ 3 սէնէ քիւրէք ճէզասընա մահքիմ օլմուշ տըր։

—Գալաթատա Տօղրու եօլտան կէչմէքտէ օլան Վահրամ նամ չօճուղը բաքիպ օլտուղը պէկիրէ պինտիրէրէք գաչան վէ Թագսիմտէ տէրտէսթ օլունան Միքել նամ քիմսէնին՝ տիւն Տէրսաաէթ Իսթինաֆ ճիւնա Մահքէմէսինտէ իճրա օլունան մուհաքէմէսինտէ 3 այ հապսընա դարար վէրիլմիշ տիր։

—Մայիսին 26ընճը կիւնիւ կիւրիւն գասապասընը պիր մահալէսինտէն Թըսմամ օղլու Զիզօսը 10 եաշընտա վէ Միսաք Նամընտաքի չօճուղը իլէ ագրապասընտան Թաթօնը 12 եաշընտա պուլընան օղլու Մուշեղ՝ հայման օթլաթմագտա իքէն, 30 մէթրո եիւքսէքլիկինտէքի պիր գայանը իւգերինէ չըգրպ պիրիրինն էյինտէն Թուքթարագ չիչէք Թօքլամագլա մէշղուլ օլտուգլարը սըրատա, այագլարը գայըպ հէր իքիսի պիրտէն գայատան աշաղը տիւշմէլէրիյլէ Միսաք տէրհալ վէֆաթ իթմիշ վէ Մուշեղ տէ մէճրուհ օլմուշ տըր։

—Դայսէրիյէ սաքինէլերինտէն Ցակոբ նամ քիմսէնին օտասընա անախթար ույտուրարագ կիրիպ էշեասընը սըրգաթ իտէն Հասան Իօմէր վէ Շապանն 3էր սէնէ քիւրէյէ գօնըլմալարընա տաիր Դայսէրիյէ պիտայէթ մահքէմէսի ճէզա տարէսինտէն վէրիլէն իլամ Մահքէմէի Թէմէեզ ճէզա տարէսինճէ Թաստիգ օլընմըշ տըր։

—Իզմիրտէ Սալիհ խմինտէ պիրիսի՝ եվվելքի կիւն պիր Թէրզի տիւքքէանընա կիտերէք պիր գաթըն 6 Թագըմ էլպիսէ ալաճաղընը պէյան իլէ, արզու իտէրսէ նումունէլիք պիր Թագըմ էլպիսէ վէրմէսինի, վէ չըրաղը տա պէրապէր կէօնտէրմէսինի Թէրզիյէ սէօյլէր։ Թէրզի պէօյիւք պիր սէվինճ իլէ չըրաղըն օմուզընա 6 Թագըմ էլպիսէ եիւքլետերէք Սալիհ՝ աղա իլէ պէրապէր կէօնտէրիր։ Սալիհ՝ արգասընտա չըրաղ օլտուղը հալտէ գըշլաի Հիւմայուն գարուսը էօնիւնէ կէլերէք տուրուր, վէ չօճուղա «սէն պուրատա տուր, պէն էլպէսէյի կէօսթէրէյիմ տէ կէլէյիմ» տէր, վէ էլպիսէլերի ալըպ իչերի կիրիպ օ պիր գարուտան սըվըշաճագ իմիշ, հալ պու քի քէնտիսինի եօլտա կիտէր իքէն Թանըյըպ Թաագիպ իտէն պիր գապըթա մէմուրը Թարաֆընտան չիւպէհ իտիլէրէք տերտէսթ իլէ բօլիս իտարէսինէ Թէսլիմ իտիլմիշ տիր։

—Պու քերրէ էլտէ իտիլէն վէ խալիսինտէն բէք կիւճլիւք իլէ ֆարգընա վարաճագ տէրէճէտէ ուստալըգլա եարբըմըշ օլան իքի պէյի պիր եէրտէ ալթուն՝ մէքիւքեաթը Շահանէ իտարէսինէ կէօնտերիլմիշ տիր։ Իճրա գըլընան մուայնէնտէ պու իքի պէյի պիր եէրտէնին իւզերի ինճէ պիր ալթուն Թապագասը իլէ գաբըը վէ իչի կիւմիշտէն մամամուլ օլտուղը անլաշըլմըշ տըր։ Կէրէք վէգինտէ վէ կէրէք Թարզ ու իմալինտէ սահիհ պէյի պիր եէրտէէն ֆարգ օլունմայաճագ պիր հալտէ կէօրիւլմիւշ տիր։ Եալընըզ զայէֆ ճիւզի տէրէճէտէ գալընըզը վար իմիշ։

—Կէյէն կիւն Պրուսատա պիր ատամ՝ պաղէսինտէքի Թութ եաբրագլարընը պիր վագթտան պէրու չալմագտա օլան խրրսըզլարը կէօզէթլէմէք իչիւն բիւր սիլահ պաղէսինէ կիտէր, կէճէ եարբսը օլտուղընտան՝ զէվալը ատամ եօրկունլըզընտան իւզերինէ պիր աղըրլըգ պասըպ պիր ադաճ տայանտըզը հալտէ ույուգլամագա պաշլար, պու էսնատէ իւզերինտէ պիր աղըրլըզըն չէօթտիւկինի հըսս իտէր, վէ կէօզլերինի աչըզը զէման 4 քիչի Թարաֆընտան պատրրրլարագ խրրբալանմագտա օլտուղընը կէօրմէսիյլէ պաղըրմագ իսթէր, ֆագաթ մուվաֆֆագ օլամագ։ Խրրսըզլար պիչարէնին սիլահլարընը գասագ իլէ քէնտինինի զաբ գօր չուվալ իչինէ Թրգատրզտան սօնրա աղզընը պաղամըշլար վէ մէվճուտ եարբագլարը քէսիպ սավուշմըշլար տըր։ Ատամճըղագ սապահա գատար պու հալտէ գալտրգտան սօնրա պէքճի Թարաֆընտան կէօրիւլիւպ գուրթարըլըր։

ՕՍՄԱՆԼԸ ԳՕՄԻՊ ԳՈՒԲԱՆԵԱՆԸ

Եարբն ագչամ Գատրքէօյտ Մէօհիրտարտա Մնակեան էֆ.նին իտարէսի ալթընտա վէ Զաիրատանէան էֆ.տէլալէթիյէ Օսմանը Գօմիպ Թէաթրօ գումբանեասը Թարաֆընտան «Մատամ Մանկօլէն եախտ Գօրգագ Գօճա» նամ գօմիգ օյուն օյնանաճագ տըր։ Ճուտտա կիւնիւ կիւնտիւզին «Լը Բարֆէօր» Գաաքքէօյինտէ։

ՏՈՒՅՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

Տայունը Ումումիյէ իտարէսի իչիւն մանֆուզ նիւմունէլէրի մուճիպինէ, միւպայէասընա լիւզում կէօրիւլէն վէ 30 էֆքիսի իտարէի մէրքէզիյէյէ, 250 չէքիսի բուլ մաթպասընա, վէ 200 չէքիսի Պալըգխանէյէ մախսուս օյան ճէմանի եէքիւն 480 պէօյիւք չէքի մէչէ օտուններն միւնագասասընա իպթիտար գըլընմըշ վէ թէմուզըն 2նճի չարչէպիհ կիւնիւնտէ էօյլէնտէն իքի սաաթ էվվէլ պէտ իլէ էօյլէնտէն 3 սաաթ սօնրայա գատար իհալէի մուլագաթէսի պիրիճրա, անտէն սօնրա 3 կիւն զարֆընտա վէ 3ինճի կիւն էօյլէնտէն 3 սաաթ սօնրայա գատար լտագալ 100տէ 3 թէնզիլաթ իլէ իհալէի գաթիլէսի իսֆա գըլընճաղը մուգարրէր պուլընմըշ օլտուղընտան, պունլարը իհալէի գաթիլէյինն իճրասընտան նիհայէթ 3 կիւն սօնրայա գատար Սթանպօլտա իտարէի մէրքէզիյէտ թէսլիմ էյլէմէք իւզրէ իթասընա թալիպ օլանլարը պուրի եազ քր էյնա պէէլիրինն 100տէ 10 նիսպէթինտէ թէէմինաթ ազէյէրինի իտարէի մէրքէզիյէ վէզնէսինէ թէվտի իթմէլէրի վէ իճա իտէճէքլէրի պալէտտէ մուհարրէր էյնանըն նիւմունէսինի միւնագասայա տասիլ օլաճագլարընը միւպէյլին եազաճագլարը վէ իսմ վէ յէօհրէթ վէ սանասաթլարյա մահալը իգամէթլէրինի իլավէ իտէճէքլէրի պիր վարագայա բապթ վէ պունը պիր զարֆ աէրունինէ վազ իլէ իւզերինի թախթիմ էյլէտիքէն սօնրա իտարէնին մասրաֆ միւտիրիյէթինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունըր։

21 հազ. 319 3—2

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՄԸ

1902սէնէսի 100տէ 4 ֆիթլի կէօմրիւք թահվիլաթը միւթազէսինին 1903 յուլիս 1/14 ֆիթլինին թէէտիյաթը այնը խարիտէն իթթիպարէն բազարտան մասատա հէր կիւն էօյլէնտէն էվվէլ սաաթ 10տան էօյլէնտէն սօնրա սաաթ 2½ գատար վէ ճումտա կիւնլերի տէ սաաթ 10տան էօյլէնէ գատար Գալաթատա Օսմանը Պանգասը վէզնէսինտէն վուգուտ պուլաճագ տըր։

Նօմէրօլը պօրտրօլարը պիրլիքտէ պուլընան գուբօն մուգապիլինտէ, 10 կիւն սօնրա Գալաթատա Օսմանը Պանգասը վէզնէսինէ իպրազ օլունըպ պէտէլի թէէտիյէ օլունմագ իւզրէ պիր մագպուզ իթա գըլընճաղ տըր։

4 յուլիս 1903 Տէրսաաէթ 4—2

ՊԻՉԱՐԷ ՊԱԳԴԱԼ

—Էվվէթ, Միւսիւ, չիֆթլիք միւլթէզիլէրի մունթազամէն թէէտիյաթտա պուլընըյօրլար, հիսապ տէֆթէրի տէ մունթազամ թութուլըյոր։

—Չիֆթլիքտէքիլէր նէ՞ եարբյօրլար, էյի՞ մի տիրլէր։

—Հէրսի էյի։

—Արասըրա օյնա՞յօրլար մը։

—Էվվէթ, հէր բազար օյնայօրլար, պիթիւն եօրթուլարտա էյլէնիյօրլար, չաթօյա ավտէթ իթտիկինիզ զէման Զաթը ալինիզէ տէֆթէրը քէպիրի վէ գայայը կէօսթէրէճէյիմ...։

Ատոլֆ՝ քէհեասըյլա գօնուչա գօնուչա չաթօյա ավտէթ իթտի, Պիտօվա լայէնգաթի չիֆթլիքլէրտէն, զրաաթտան, մահսուլաթտան, ասբրլարտան, հայվանլարտան պահսիտյօր իտի։ Ատոլֆ պու սէօզլէրին հիչ պիրինի տրգգաթլա տինէմէյօր իտի, օնըն մագսէտի չօգտան տըր կէօրմէտիկի, պիր միւտտէթտէն պէրու տըր ահվալինէ տաիր մալիմաթ ալամատրը էօժէնի հագգընտա կէօրիւշմէք իտի։

Պիտօվա պիր խայլի միւտտէթ տահա քիւմէս հայվանլարընտան սօնրա, պալըգլարտան, թավշանլարտան պահսիթտի, հաթթա պալըգլարըն պահսընտա հիսապը պիր ազ գարբյոբարագ, հավուզլարըն սուլարը գուրտլանմատրգճա, պալըգլարըն ատէտի մալիմ օլամայաճաղընը տա անլաթտը։ Ատոլֆ հէր պունլարը սիւքիւթլէ տինէտիքճէն սօնրա տէտի քի,

—Շիմտի պալըգլարը ֆիլան պրագտա պէնիմ սանա սօրաճաղըմ չէյլէրէ ճէվապ վէր...։

—Իչթէ հէր չէյին նասլ եօլընտա ճէրէյան իթտիկինի կէօրիւյօրսընըզ, պիթիւն չիֆթլիք խատէմէլէրինէ պիրէր բարչա հիսապ էօյրէթտիմ, եալընըզ գաբուճընըն զիհնի բէք գալըն, ուսուլըչարիի (տասնորդական կոտորակը) պիր տիւրլիւ էօյրէտէմէտիմ, միւմքին տէյիլ ագլը ալմայօր, ֆագաթ էօյրէթմէկէ չալըշաճաղըմ, ինչալահ մուվաֆֆագ օլուրըմ։

—Պիտօվա, արթըգ պու սէօզլէրի քէս տէ պէնի տիյնէ տէյօրըմ, սանա Բարիզտէն հավատիս սօրաճաղըմ, օրատա պաղը թանըտրգլարըմ, տօսթլարըմ վար տըր, պիլիրսին եա...։

Պիտօվա կէօզլէրինի աչըպ պէօյիւք պիր աճէլէ իլէ,

—Աման Միւսիւ, աղ գալտը ունուԹըյօր իտիմ... Մատամ Մութօնէտէն պիր մէքթուպ ալտըմ։

—Մատամ Մութօնէտէն մէքթո՞ւպ մը ալտընըզ։

—Էվվէթ, Միւսիւ... ալթը եէտի այ օլույոր, սիզէ գարչը չօգ ասարը իհթիրամ կէսթէրիյօր։

—Պանա գա՞րչը մը։

—Էվվէթ, Միւսիւ... սիզէ դարչը ... մէքթուպընտա խապէր վէրտիկի չէյի տույսանըզ չաչարսընըզ։

—Նէ՞յէ տաիր, գըզընա տաիր պիր խապէ՞ր մի։

—Էվվէթ... էվվէթ, իչթէ օ պիչարէ գըզընա տաիր։

—Մէրագըմտան վիւճուտըմա պիր տիթրէմէմ կէլտի, չաբուգ սէօյլէ, էօժէնիյէ նէ՞ օլտու։

—Նէ՞ օլաճագ, զէվալը գատրն տուլ գալտը...։

—Էօժէնի տուլ գալտը՞, պու նա՞սըլ օլապիլիր։

—Պունտա օլամայաճագ նէ՞ վար վար... պիչարէ Տիւբոն վէֆաթ իթտի։

—Տէմէ, Ալլահընը սէվէրսէն... նէ՞ վագըթ, նէ՞րէտէ, նա՞սըլ վէֆաթ իթտի։

—Մարսիլեատան Բարիզէ կիտէրքէն հայվան կէմի աղըյա ալմըշ, պագգալ տա զապթ իտէմէմիշ, զէվալը ատամճըղագ պիր մէրքէպէ պինմէսինի պիլէ պիլմէզ իմիշ, նասըլտա զաֆլէթ իտուպ պէկիրէ պինմիշ։ Պու վագտա օլալը՝ խայլի միւտտէթ տիր, տօգուզ այ գատար վար, պէլքի տէ զիյատէ օլտու։

—Տօգուզ ա՞յ մը օլտուտէյօրսընը, տիմէք քի տօգուզ այտան պէրու տըր էօժէնի տուլ, էօյլէ՞ մի, քէյֆիյէթ պէօյլէ տիր տէ օ միւտտէթտէն պէրու պունը պանա նի՞չիւն եազմատըն։

—Միւսիւ, պէն Տիւբոնըն վէֆաթընը տույալը հէնուզ եէտի այ գատար օլտու, սիզէ խապէր վերեմէք իտիմ, պու ճիհէթ չագըմա կէլտի, լաքին նէ՞րէտէ պուլունտըղընըզը պիլմէյօր իտիմ, մէքթուպը քի՞մէ խիթապէն եազայրմ...։

—Շիմտի նէ՞րէտէ տիր։

—Մահալը իգամէթինի՞զ մի։

—Մահալը իգամէթիմի տէյիլ, ալըգ հէրիֆ, էօժէնիյի սօրույօրըմ։

—Բարիզտէ օլմալը, Միւսիւ։

—Վալիտէսիյէ օթուրմայօր եա՞։

—Խայր... այրը օթուրըյօր։

—Հայվանլարը հազըրլալընըզ։

—Բարիզէ՞ մի կիտէճէքսինիզ, հարաքէ՞թ մի իտէճէքսինիզ...։

—Հէման չիմտի...։

—Հէնուզ պիր չէյ տէ եէմէտինիզ... նա՞սըլ օլուր պէօյլէ աճ գարընընա...։

—Սանա հայվան հազըրլաթ տէյօրըմ, պաչգա լազըրտըյա լիւզում եօգ...։

—Հա՞նկը արապայը իսթէրսինիզ։

—Հանկըրը էն չաբուգ հազըրլանըրսա...։

Պիտօվա հէման ավլունընն բէնճէրէսինտէն սէյիսլէրէ, արապաճըլարա խիթապէն պաղըրարագ,

—Միւսիւնին լանտօսընա պիր տէ իքի նօմէրօլը հայվանլարը գօչընըզ... իւչ տէրթ նօմէրօլը պէկիրլերէ տէ օթ վերինիզ։

Արապայը տահա չաբուգ հազըրլաթտըրմագ իչիւն Ատոլֆ պիզզաթ ալաղըյա էնէր, բէք ճիւզել պիր միւտտէթ զարֆընտա հայվանլարը գօչուլըր, Միւսիւնին աճէլէսինի կէօրէն սէիս արապայը տէօրթ նալա սիւրէր վէ Բարիզէ եէթիշիրլեր։

Ատոլֆ հէման մուհիպպլերի Շարլ իլէ Լուիզին էվինէ գօչար, տիւքքէանա կիտէր կիթմէզ եէնէ տօսթլարընընն պօյունլարընա սարլըր, պին տիւրլիւ ասարը ինչրրահ կէօսթէրիր, գարը գօճա՝ Ատոլֆընն պու կիպի թէլաչլարընա ալըշմըշ պուլընտրգլարը իչիւն եէնէ նէ՞ օլտուղընը անլամագ իւզրէ սիւքիւթլէ օնրն իյզաֆը քէյֆիյէթ իթմէսինէ պէքլէրէր, նիհայէթ Ատոլֆ տէր քի,

—Տուլ գալմըշ... Էօժէնի չիմտի գօճասըզ պուլունըյօր...։

—Նա՞սըլ օլապիլիր, պու տէտիկինիզտէն էմի՞նմիսինիզ։

—Էվվէթ, էմինիմ... էվվէթ, տօգուզ այտան պէրու տըր տուլ իմիշ ... Օնտան ուզագ պուլընմագ իչիւն Ֆրանսայը թէրք իթմիշ իտիմ, մէկերսէ խաթա իթմիշիմ... պիլաքիս կիտիպ քէնտինի կէօրմէյի, տէրտիմի անլաթմալը իմիշիմ...։

[Տէվամի]

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ՃԸՄԷՆՏԸՖԷՐԻ

ՀԱՃԱԹԱԼԸԳ ՀԱՄԸԼԱԹ ՃԷՏՎԷԼԻ

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇԱ—ԷՆԴԱՐԷ ԽԱԹԸ

2՝ինեի հաքթա 1903 յունիս 18ից յունիս 24է գատար.
Խաթքն ուզունլըզը 578 քիլոմէթրօ.
Սէնէվի քիլոմէթրօ հասրլաթը։

ՆԱԳԼԻՃԱԹ	Սէնէի հազըրէ Ֆրանգ		Սէնէի մազիյէ Ֆրանգ		ՃԱՐԳ Ցաղլա Ֆրանգ		Նօգսան Ֆրանգ	
Պալէսատէ զիքը օլընան հաքթատա	8,990	45	15,998	18			7,007	73
Իլք հաքթալար	9,000	71	12,965	28			3,964	57
Ցունվար 1ատէն պէրու	9,000	30	13,086	59			4,086	29

ԷՍԿԻՇԷՀԻՐ—ԳՕՆԵԱ ԽԱԹԸ

Ուզունլըզը 445 քիլոմէթրօ
1903 յունիս 18ից յունիս 24է գատար

ՆԱԳԼԻՃԱԹ	Սէնէի հազըրէ Ֆրանգ		Սէնէի մազիյէ Ֆրանգ		ՃԱՐԳ Ցաղլա Ֆրանգ		Նօգսան Ֆրանգ	
Պալէսատէ զիքը օլընան հաքթատա	4,329	45	6,341	84			2,012	39
Իլք հաքթալար	5,110	02	5,939	82			829	80
Ցունվար 1ատէն պէրու	5,078	79	5,955	90			877	11

ՍԱՐՐԱՖԻՃԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 8 յուլիս

Իտալիւ. էսէսմը Իսկ. Լիբ.	092—93
Օտմ. էսէսմը Բ	69—50
» » Գ	33—50
» » Դ տէյնը	31—75
» » գարանտը	31—50
Օսմանլը Պանգասը	13—63
Մրսըր սուլ. մանթանէրատ	105—
Պուլկար իսթիգրազը	94—
Դամպիս Բարիզ 3 տլ վատ	25—32

Բարիզ 8 յուլիս

Օտմ. էսէսմը տէյնը	32—10
» » գարանտը	32—
Ֆրանս. էս. 3% ֆր.	097—67
» » 3½ %	—
Բուլգէր չրմէնտբէրի	126—
Օսմանլը Բէմիսի էսէսմը	388—
» Պանգասը	590—
Գրէսի Լիոնէ	1115—
Իթալիա էսէսմը	102—15
Օսմանիյէ	461—
Ֆուան Օթօման	481—
Մրանեօլ	89—32
Բրանվալ	118—
Դամպիս 3 տլ վատ	25—125

Վիէննա 8 յուլիս

Լօնտրա իւղերինէ գամպիս	239—50
Բուլգէր չրմէնտբէրի ֆր.	120—50
Օսմանլը Բէմի ազիսնը	353—

Պերլին 8 յուլիս

Բուլգէր չրմէնտբի. (մարգ)	129—25
Լօնտրա իւղերինէ գամպիս	20—25
Թուզլը	216—15

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էս. Ուս. տիւն ազչմ. գաբ.	34—15
» » » էն եէնքէրէ	34—37
» » » էն տէյզը	33—22
Պու սոգոսկ տէյզը	34—22
Բուլգէր չրմէն. ազչմ. գէնտը.	124—⅛
» » էն եէնքէրէ	127—
» » էն տէյզը	121—
» » տէյզը	124—¼
Ազչէ ֆոնդի	—
Բէրլա զրչ.	—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՈՆԼԱՐԸ

Օրկոբէք Ա	—
» Բ	—
Թրամվայ	6—15
Ժուլուանա	1—72
Օպլիկոսիօն Թրամվայ	18—[illegible]
Անբուանա	4—55
Լօրիսմ	84—
Պանգ Նոսիոնալ սը Կրէ.	421—
Թրանվայ	117—
Բէլէթչի Թահվիլաթը	501—
Գրէսի Ֆոնդի էմբրուէն	266—25
Անատօլու չմ. ազսիոնը	11—75
Շերքէթը Խայրիյէ հ. Լ.Օ.	29—50

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ՏԻՑԱԹԸ

Օտմ. ավրատը 100 զրչ.տան	զրչ. բր.
Պէյազ մէէսիյէ ֆորզը	108—02
Մէթալիք	104—05
Ռենթիյէ ավրատը	109—35
Ծրանոզզ ալթունը	87—18
Բոյ	89—20
Դրէսդեն ալթունը	51—50
Դարզան գայմէսի	8—61

ԳԱՄԳԻՕ

Լօնտրա չէք	110-20
Բարիզ չէք	22-76

ԻԼԱՆԱԹ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսայի Շահանէեվ միապայէա օլունաճագ 2 միլիոն ռաթիգ գըյէ չաիր իլէ 1000 ճէտիտ քիլէ սէրթ հրնթանըն մուխթէլիֆ իւլ իպատ վէյէճնաս ճամյա իլի նէվ քիրէճին վէ Թիւյ, կիւտէրի, ամէրիգան, կայթան, միխթէլիֆ հավու, բէյէթա, բասբաս միսիլու 120 գալեմ էյէանըն միանգամայնա պաշլանըզընան, իթալա թալիպ օլանլարըն թէէմինաթ ագչէսինի վէ եա միթէպէր քէֆալէթնամէյի միսութասրպէն խազինէի ճէլիլէի միչարէլէյհայա կէլմէլէրի.
22 հազիրան 319 3—3

* * *

Խազինէի Խասսայի Շահանէեվ միապայէա օլունաճագ միթէնէվ պօյանընն մահը հայր Բումինին 30ընճը բաղար էրթէսի կիւնիւ գարարը էվվելի վէ թէմուզըն 2նճի չարշէպիհ կիւնինէ գատար տա 100ատ 3 թէնգիլի պիլգապալ իհալէի գաթիյէսի իճրա գըլընճաղընտան, իթալա թալիպ օլանլարըն թէէմինաթ ագչէսինի վէ եա միթէպէր քէֆալէթնամէյի միսութասրպէն եէվմը մէգքիւրտէ նիհայէթ սաաթ 10ա գատար. խազինէի ճէլիլէի միչարէլէյհայա կէլմէլէրի.
22 հազիրան 319 3 - 3

ՇԷՀԻՐ ԷՄԱՆԷԹԻ ճանթալը ալիսնտէն

Մէրքէզը Էմանէթ վէ պազր տէվարը պէլէտիյէ իլէ խասթախանէլէրտէ վէ գանթար իտարէսինտէ 1319 սէնէսի մէվսիմը շիթասրնտա սարք վէ հարգ օլունմագ իւզրէ լիզումը օլան 100,750 քիլօ Բումէլի մալը մանկալ քէօմիւրի իլէ նրսքը մէչէ վէ նրսքը տիկէրի կիւրկէն օլմագ իւզրէ միւգթէզա 3034 չէքի հաթապան պիլիմնագասա միպայէասը մուգարրէր օլուպ պու պապտէ թալիպին թարաքընտան վազ օլունճագ ֆի՝ նիսսապընտա կէօրիւտիկի հատէ, հազիրանը 28ինճի կիւնիւ իհալէի էվվելիյէսի վէ 30ընճը կիւնիւ տէ իհալէի գաթիյէսի իճրա օլունճաղընտան, թալիպ օլանլարըն թէէմինաթ ագչէլէրինի միսութասրպէն Շէհր Էմանէթի մէճլիսինէ կէլմէլէրի.
23 հազիրան 319 3—1

* * *

Պիմարխանէ իլէ նիսա խասթախանէսինին լահմ մուգավէէ միւտէթի սէնէի հալիյէ հազիրանը նիհայէթինտէ բէհինը ինգրզա օլաճաղընա մէպնի սէնէի մէգքիւրէ թէմուզը իպթիտասընտան իթիպարէն պիր սէնէ միւտտէթ գարքնտա լիւզում կէօրիւնէճէք օլան վէ էվվելճէ իլան իտիլէն էրքէք գըվըրճրգ վէ գարաման վէ գարաեագա լուհումընն պէհէր գըյէի ճէտիտի 3 զրուշ 35 բարա ֆի իլէ թալիպի իւզերինտէ օլուպ, նիսապընը պուլտրզը հալտէ չէհրը հալը Բումինին 28ինճի կիւնիւ իհալէի էվվելիյէսի վէ 30ընճը կիւնիւտէ իհալէի գաթիյէսի իճրա օլունճաղընտան, տահա աշաղրյա թալիպ օլանլարըն թէէմինաթ ագչէլէրինի միսութասրպէն Շէհր Էմանէթի մէճլիսինէ կէլմէլէրի.
24 հազիրան 319 3—1

Իմարաթը Ամիրէ իլէն պիր սէնէլիք օլմագ իւզրէ միապայէասընա լիւզում կէօրիւնէն 28000 չուվալան 28800 չուվալա գատար Բումէլի վէ եա Անատօլու հրնթասընըն Տէրսատէթ գըրմասընըն 3ինճի նումէրօլը թապիր օլունան ռագիֆին մահսուր նիմունէսի վէճէլէ պէհէր չուվալը մէճիտի 19 զ. հիսապը յա 70 զ.տա թալիպի էօնտէսինտէ պուլընընը, վէ չէհրը հալին 30ընճը բաղար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատար հէր գալ բարա թէնդիլ օլունըրսա գապալ օլունըպ իհալէի էվվելիյէսի վէ էրթէսի սալը կիւնիւ 100ատ 5 թէնգիլ գապալ օլունըպ հատտը լայգընը պուլտրզը թագտիրատ իհալէի գաթիյէսի իճրա գըլընճաղընա պիտնանէ, նօգտանը յա իթա իթմէք խանլարընը՝ 100ատ 10 նիսպէթինտէ բէյ ռաղէլէրինի վէ եա քէֆալէթնամէլերինի միսութասրպէն ուսուլ վէ նիզամը իգթիզաընտան օլան և հաքթա իլանընտան 2նճի հաքթասը օլմագ իւզրէ 319 սէնէսի հազիրանը 23նճի կիւնինէն իթիպարէն հազիրանը 30նճը բաղար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատար միզայէասի իճրա օլընճաղընտան, թալիպ օլանլարը՝ գըյմէթը մուխամմէնինին եօլրինէ միսաովի թէեմին ռագչէլէրիյէ պէրապէր Մահլիւլ իտարէսինտէ միսրաճաաթ էլլեմլերի իլան օլունը.
Գէյդիրը
Խաթամմէնէսի

..15000..7000.— Թարագճրլարտա Լպէ Խաթուն մահալլէսինտէ եէնի խան օրթա գաթընտա 20 նումէրօլը թէրպէնէ 30 զրա արսատա մէպնի օտանը պիլթիւնի. հաքը զ էօմէր.

..4000..7000.—Էյտիրնէ Գաբուսընտա Նէսլը Շահ Սուլթան մահալէսինտէ Սարմաշրգ սօգաղընտա 51 նումէրօլը թէրպիէն 80 զրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գուլու վէ թահթընտա 24 զրա արսատա մէպնի մուհտէս տիւքքեանը միչթէմիլ վէ չէհրի 50 զ. քիրալը ախչապ պիր պապ մէնզիլին պիլթիւնի. Մուսթաֆա.

..12,000..9000..Պէտելը միզայէտէսի 5000.—Թարագճրլարտա Տայլէ խաթուն մահալլէսինտէ Պէօյիւք եէնիխան օրթա գաթընտա 31 նօմէրօլը թէրպիէն 40 զրա արսատա մէպնի քեարկիր պիր պապ օտանը պիլթիւնիւ. հաքը զ էօմէր.

..2500..3000..պէտելը միզայէտէսի 1500.—Թօրգաբուտա Ֆաթմա Սուլթան մահալլէսինտէ ճամիի չէրիֆ սօգաղընտա 2 նօմէրօլը թէրպիէն 50 զրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ40 զրա պաղչէյի միչթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին պիլթիւնի. հաճի Ահմէտ.

..3500..3500..պէտելը միզայէտէսի 1600.—Էյուպատ Իսլամ Պէյ մահալլէսինտէ Մէքթէպ սօգաղընտա 4 միւքերրէր նօմէրօլը թէրպիէն 650 զրա պիր գրթա արսասընը պիւթիւնի. Նադիֆ.

..3000.— Էտիրնէ Գաբուսընտա Նէսրլլահ մահալլէսինտէ Սարմաշրգ սօգաղընտա միւքերրէր 38 նօմէրօլը թէրպիէն 95 զրա արսատա մէպնի վէ չէհրի 40 զ. քիրալը պիր պապ գահվէ տիւքքեանընը նրսքի հիսսէսի. Մուսթաֆա.

..7500.— Իւսկիւտարտա Ալթունիզատ մահալլէսինտէ Միւթէվէլլի Զէյնէսի սօգաղընտա 7 նօմէրօլը տերունինտէ 2 պարագալը միչթէմիլ թէրպիէն 22 տեոնիւմ 607 զրա պիր գրթա թարլանը նրսքի հիսսէսի. Մուսթաֆա.

..2250..պէտելը միզայէտէսի 1000.—Էյուպատ ճէդրի Գասրմ Բաշա մահալլէսինտէ Զէօմլէքճիլեր ճատտէսինտէ 76 նօմէրօլը թէրպիէն 300 զրա արսատա մէպնի տերունինտէ Զէօմլէքճի կէտիկի միսթէգարը միլք մա կէտիք պիր գրթա տիւքքեան արսասընը 3 ըուպ հիսսէսի. Մուսթաֆա.

..2648.—Ագսէրայտա ճաֆէր Աղա մահալլէսինտէ Լանկա ճատտէսինտէ 19 նօմէրօլը տերունինտէ 1 գուլը միչթէմիլ թէրպիէն 86 զրա պաղչէյի միչթէմիլ մէյխանէնին 9 հիսսէտէն 1 հիսսէսի. հաճի Ահմէտ.

..61900.—Գալաթատա Սուլթան Պայազիտ մահալլէսինտէ Էրմէնի քիլիսէսի սօգաղընտա 10, 12 նօմէրօլը թէրպիէն 148 զրա արսատա մէպնի 25 օտա վէ 6 սուֆա վէ 2 գուլու վէ 2 սարրճ վէ 7 զրա 6 բարմագ այտրնլրզ մահալիի միչթէմիլ վէ չէհրի 700 զրչ. քիրալը 2 պապ մէնզիլտէն անճագ 10 նօմէրօլը մէնզիլ տախիլինտէ 35 զրա 6 բարմագ մահալին սրրֆ միլք օլմասընա մէպնի պիթթէնզիլ միւթէպագը 42 զրա վագֆը մուայյէն մահալինին նրսքը յա 12 նօմէրօլը 78 զրա պիր պապ մէնզիլին նրսքի հիսսէսի. հաքը զ էօմէր.

..5000..8000. Շապան Գաբթան ճամիի չէրիֆ վագֆընտան Դասրմ Բաշատա Պէտրէտտին Պէյ մահալլէսինտէ վէ սօգաղընտա 8 վէ 10 նումէրօլը թէրպիէն 120 զրա արսատա մէպնի 4 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գուլու վէ 20 զրա պաղչէյի միչթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին պիլթիւնի. Ա.Ֆ.

..5500.— Քիչիք Մուսթաֆա Բաշատա Կիւլ ճամիի Շէրիֆի մահալլէսինտէ թաթար Ագասը սօգաղընտա 4 նումէրօլը թէրպիէն 75 զրա պիր գրթա արսանը պիւթիւնի. հաճի Ահմէտ.

..2000..3171.—Սամաթեատա Հաճի Հիւսէյին Ագա մահալլէսինտէ Սամաթեա ճատտէսինտէ 192 նումէրօլը թէրպիէն 100 զրա արսատա մէպնի իթթիսալինտէ 1 օտալը հավի պիր պապ պագգալտիւքքեանը կէտիկինին 120 սէհիմ իթիպարրյա 41 սէհիմը թամմ վէ 1 սէհիմին 7 հիսսէ իթիպարրյա 4 հիսսէսի. Էօրիւճի Հիւսէյին.

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ

ՀԱՃԱԹԱԼԸԳ ՍԷՖԷՐԼԻԷ

Անատօլու լիմանլարըյա Պաթում, Օաէսա, Տէրսաատէթ, Իզմիր, Սէլանիք, Նիրա, Բիրէ, Բաթրաս, Մարսիլիա, Հավր, Տինքէրք, Լօնտրա վէ Տէրսաատէթ իլէ Սուրիա վէ Մըսրը արսաընա մունթազամ սէյր ու սէֆէրլէր.

ՎԻԵՐՈՒՏԻՆԷ ՊԷՐԼԻՆԷՆ ՎԱԲՕՐԼԱՐ

Ալաֆրանկա յուլիսին 8նճի չարշէնպիհ կիւնիւ «Սախալիէն» Սուրիա սահիլինէն.

Ալաֆր. յուլիսին 6նճը բաղար էրթէսի կիւնիւ «Մէմֆիս» Մարսիլեասան.

Ալաֆր. յուլիսին 12ինճի բաղար ագշամը «Օրթէկալ» Գարատէնիզտէն.

Ալաֆր. յուլիսին 8ինճի չարշէնպիհ կիւնիւ «Կուատիանա» Մարսիլեասան.

ՀԱՐԼԻԲԷԹ ԻՏԷՃԷՐ ՎԱԲՕՐԼԱՐ

Ալաֆր յուլիսին 6նճը բաղար էրթէսի կիւնիւ ագշամ ալաֆր. սաաթ 5ատ գաթթան Վինանթինին սիւվար օլաբը «Մէմֆիս» վաբօրը Օտէսայա.

Ալաֆր. յուլիսին 9նճը բէնճէնպիհ կիւնիւ ագշամ ալաֆր. սաաթ 4ատ գաթթան Շարպօնէնին սիւվար օլաբը «Սախալիէն» վաբօրը՝ Զանագալէ, Իզմիր, Բիրէ վէ Նաբօլիյէ.

Ալաֆր. յուլիսին 13ինի բզ. էրթէսի կիւնիւ ագշամ ալաֆ. սաաթ 5ատ գաթթան Գաբբօնինին սիւվար օլաբը «Կուատիանա» վաբօրը Սամսուն, Թրապիզոն վէ Պաթում.

Ալաֆրանկա յուլիսին 14ինի սալը կիւնիւ ագշամ ալաֆրանկա սաաթ 4ատ գաթթան Տէրաբը սիւվար օլաբը «Օրթէկալ» վաբօրը՝ Զանագալէ, Իզմիր, Բիրէ, Մարսիլիա, Հավր, Տինքէրք վէ Լօնտրայա.

Բարիզ իլէն վէրիլէն պիլեթլերին ֆիյաթլարը պէրվիհէնը աթի տիր.

Պէյօիւք բօսթանլարա 1նճի ժէվգը 320 ֆր
2նճի մէվգը վաբօր վէ 1նճի մէվգը չրմէնտբէրէ 242 »
2ինճի մէվգը վաբօր վէ 2ճի մէվգը չրմէնտբէրէ 230 »
Սիւք վաբօրլարը յա եա բէրզ 1նճի մէվգը 245 »

Տահա միւքէմմէլ մալիմաթ վէ թաֆսիլաթ ալմագ իսթէյէնլեր՝ Գալաթատա Մամանտաէ Սիրէ Ֆրանսէզտէ մէրքէզ ահէնթէյլիկինէ միւրաճաաթ իսթէպիլիրլեր.

Գումբանէա՝ ասղրուան ասղրուա Բարիզ վէ Բարի-Լիօն-Մէտիթէռանէ չրմէնտբէրինին էն իյլէք սթասիօնլարը իչին սաաթի պիլէթ վէրէպիլիր.

ԽՐՏԻՎԻԱԼ ՄԱՅԼ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Գաբթան Անտէրիյին սիւվար օլաբը «Բ. Ապպաս» վաբօրը՝ 1903 յուլիսին 10նը ճումա կիւնիւ էօյլէնտէն ասնրա ալաֆր. սաաթ 3ատ իսքէնտերիյէտէն Տէրսաատէթ կէլէճէք վէ կէլէճէք ալաֆ. յուլիսին 11ինճի ճումա էրթէսի կիւնիւ էօյլէնտէն սանրա ալաֆրանկա սաաթ 3ատ Բիրէ, Իզմիր վէ Միտիլիյէ օղրայարագ իսքէնտերիյէ հարէքէթ իտէճէք տիր.

Վաբօրտա էյէքթրիգ գըյասը պուլընարբլարը կէպի, եէմէքլեր պիրինճի նէվ օլուպ, սուճրա իւզերինտէքի չարապ տախի մէճճանէն վէրիլէճէքտիր.

Պու պապտէ գիյասէ թաֆսիլաթ իսթէյէնլեր՝ Գալաթատա Բրնթմ իւզերինտէ Մէյմինէթ խանընտաքի մէրքէզ ահէնթէսի վէ եախսա Սթանպուլտա Վալիտէ Սուլթան խանընտաքի յէպկյէ միւրաճաաթ իթմէլի տիրլեր.

ԹԻԿՌԷՇԱՄ

ԼՕՆՏՐԱՏԱ ԷՕՄԻԻՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

1900 դեկ.տէ գումբանեանըն մէվճուար 191934 ֆր.
» » 31ատ բրիմ վէ ֆաիզ վարիտաթը սէնէվիյէսի 3246, »
Գումբանեանըն թէէսիսինտէն ետանի 1848ատէն պէրու զայը հայաթ իյրտալարը (բանթ վիտէր) վէ սիկուրթաթախլիսի վէ սարէ սիկուրթա մուգավէլէնամէլէրինին թէէտիյաթը 426999 »
1900 սէնէսի զարֆընտա գումբանեա ագա իթմիշ օլարը 5556 ատէտ սիկուրթա մուգավէլէ սէնէալէրի (բօլիս) իչիւն թէէտիյէ էյլեաի 52981 »
Տահա զիյատէ մալիմաթ ալզ իթմէք իսթէյէնլեր իչիւն՝ ուսմանի ա. ճէնթէլէրէ կէլմէլէրի։ ԷՏՈՒԱՐՏՍ ՎԷ ՄԱԽՏՈՒՄԸ
Իտարէխանէլերի՝ Սթամպօլտա Մէյտանճրգ սօգաղընտա Ալալրմը խանընտա, վէ Գալաթատա Ալէքսիատի վէ Մէյմէնէթլի խանլարընտա Ն.° 8.

ԲԱԹԹԻՕԹԻԷ
ՆԱՄ ԻՆԿ. ԵԱՆԿԸՆ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ 1824ՏԷ ՄՈՒԷՍՍԷՍ
ՍԷՐՄԱՅԷ 1,500,000 ԻՆԿ. ԼԻՐԱՍԸ

ԿՈՒԼԱՏԻԱՆ
ՆԱՄ ԻՆԿ. ԵԱՆԿԸՆ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ 1821ՏԷ ՄՈՒԷՍՍԷՍ
ՍԷՐՄԱՅԷ 2,000,000 ԻՆԿ. ԼԻՐԱՍԸ

ՈՒՄՈՒՄԻ ԱՃԷՆԹԷԼԷՐ՝ ԷՏՈՒԱՐՏՍ ՎԷ ՄԱԽՏՈՒՄԸ, ՍԹԱՄՊՈԼ ԱԼԱԼԸՄՃԸ ԽԱՆ

ՀԱՄԻՏԻՃԷ

ՖԷՍ ՖԱՊՐԻԳԱՍԸ ՄԱՍՈՒԼԱԹԸ

ՍԹԱՆՊՕԼՅԱ ՊԱՂՉԷ ԳԱԲՈՒՄԸՆՅԱ ԹՐԱՄՎԱՅ ՃԱՏՏԷՍԻՆՏԷ Ն.° 21

Սթանպօլտա Ֆէրիքէօյունտէ թէէսիս իթմիշ օլտուղըմզ Համիտիէ Ֆէս ֆապրիգասընին չրգարտըզը ֆէսէր զայէթ կիւզել, կիւնէշտէն օգլաղ, լեզգապուլ իթմէզ վէ եաղմուրտան ասլա պօզուլմազ, ըսլանտըզընտա՝ աթէշէ ֆէս. թէրմէքսիպին գուրումասը յա թէքբար եէնիլէշիր։

Պու հալ՝ միւհթէրէմ միւշթէրիլէրիմիզ թարաֆընտան ֆիիլէն թէՀրիւպ օլունտըզընտան, ֆէսլէրիմիզ՝ բաղպէթը ուսմանիյէի գազանմըշ ատըր։

Պու տէֆա ֆապրիգասմըզ՝ Տէրսաատէթտէ Պաղչէ Գաբուսընտա Թրամվայ ճատտէսինտէ Ն.° 21 մաղազայը քէնտիսինտէ ատբօ իթթիհազ իթմիշ տիր քի, մաղազայի մէզքուրէնտա մասա Տէրսաատէթ տախլինտէ ֆապրիգանըն սապ մաղազասը եօգ ատր։ Միւհթէրէմ միւշթէրիլէրիմիզ թէշրիֆ էյլէմէքլէրինտ, կէօրէճէքլէր քի հէր վագթ իչիւն քէնտի միգազներընա էլվէրիշլի զայէթ զարիֆ ֆէսլէր պուլաճագլար վէ գիյասէսիյլէ մէմնուն օլաճագլար ատր։

ԷՍԿԻՇԷՀԻՆԷ 13 ՂՐՈՒՇԱ ՍԱԳԸԼԱՆ ԻՏԷՐԻՍԻՆ ԱՃԼԱՍԼԸ ՏԷՖԼԷՐ 8½ ՂՐՈՒՇԱ, ՎԷ 10 ՂՐՈՒՇԱ ՍԱԳԸԼԱՆ ԻՏԷՐԻՍԻՆ ՏԷՖԼԻ ՕԼԱՆԼԱՐ 7 ՂՐՈՒՇԱ, ՎԷ 8 ՂՐՈՒՇԱ ՍԱԳԸԼԱՆ ԻՏԷՐԻՍԻՆ ԽՍՍԸՐԼԱՐ ՏԷՖԼԷՐ 5½ ՂՇ.Ա, ՎԷ 5 ՂՇ.Ա ՍԱԳԸԼԱՆ ԻՏԷՐԻՍԻՆ ՏԻՄՈՒԹԼԻ ՏԷՖԼԷՐ 4 Ղ.ՇԱ ՍԱԳԸԼԱՆԱՊ ՏԷՖ

Համիտիէ ֆէս մամուլաթընտան պիր թանէ ալըպ գուլլանան զաթլար՝ էյնէպի ֆէսլէրի ալըպ հաքթատա իբի իչ աէֆա գալըպա վէրիպ պիհուտ մէսուրիֆէնէ գուրթարըլըրլար, հէմ տէ զայէթ զարիֆ վէ չօգ տայանըգը ֆէսլեր կիյէպիիրլեր։ Միւհթէրէմ էհալիմիզ՝ տայմա մամուլաթը տախլիյէյէ բաղպէթ կէօթրմէսիյէ պէղի տայմա կիւզել ֆէսլեր չրգարմազա թէշվիգ իսէճէք տիր։

Տէրսաատէթին սահր մահալլէրինտէ մամուլաթմըզը բէրաբէրնէ սուրէթիյլէ սաթմագ արզուսընտա պուլընանլար՝ Սուլթան Համմամընտան Գաթրընբօղլու Զայլըբընտա Ն.° 52-53 ֆապրիգանընը թիճարէթինի իճրա իտէն թիճճարտան նազարէթ-Մի՝բան Մուրատտան գարտաշլարա միւրաճաաթ էյլէմէյի տիրլեր։ Մէմալիքը Շահանէշին պիշիմիլէ չէհրլերինտէ վէ գասապալարընտա ֆապրիգանընի աէֆնթէլէրէ վէ միւթէրիլերէ իգթիզասը օլաուղընտան, եալընըզ 27 զ.լիք բօսթա բուլը կէօնտէրէն զաթլարա անինտէ 5 ատէտ ֆէս կէօնտէրիլիր վէ ֆապրիգանընը չէրտիրը ֆիւրուխթընը հավի լիսթաքա տախի կէօնտէրիլիր։ Թաֆֆրմըզդա եէթիշէն մէքթուպլարա անինտէ ճէվապ վէրիլիր։ Կէրէք Տէրսաատէթտէ, կէրէք մէմալիքը Շահանէշին հէր ճիհէթլերինտէն ալընճագ սրբարբլար՝ պիր ճինս գալիթէէն 50 թանէէն էքսիք ալընմալըզ, Տէրսաատէթտէ իսէ մաղազամըզ բէրաբէնթէ 1-20 թանէյէ գատար սաթապիլիր։ 90—31

ՎԷՐԷՍԻՅԷ ՍԱԹԸԾ

ՀԻՐՃԱԻ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

ՎԷՐԷՍԻՅԷ ՍԱԹԸԾ
ՄԻՒԵԹԵՐԻԼԷՐԻ ԳՕԼԱԳ-
ԼԸԳ ԻՋԻՒՆ
ՖԻՑԱԹ ՄԱԳԹՈՒ

ՀԷՐ ՆԷՎ ՄԻՒՃԷՎԷՏԷՐԱԹԱ ՄԱԼԻՐՔ ՕԼՄԱԴ ԻՍԹԷՐ ԻՍԷՆԼԷ
ՍԹԱՆՊՕԼՅԱ ԳՈՒՅՈՒՄՃԸ ՁԱՐԸՇԸՆՅԱ ՊԷՕՅԻՒՔ ՃԱՏՏԷ Ն.13

ՄԻՒՐԱՃԱԱԹ ԻՏԻՆԷՋ

ՀԷՐՃԱԻ մաղազասընտա էվրօբա ուսուլիյէ հազըրլանմըզ վէ էն պիրինճի նէվլիրինտէն օլմագ չարթըյլա միճէվէտերաթ պուլընմագատա ատր։
ՀԷՐՃԱԻ մաղազասընընն ֆիյաթլարը՝ բէգապէթ գապալ իթմէշ գէլմէյէ տիր։
ՀԷՐՃԱԻ մաղազասընտա կիւմիւշ մամուլաթը տախի պուլընմագատա ատր։
ՀԷՐՃԱԻ մաղազասընտա սաաթլար, ալթուն վէ կիւմիւշ գօրտանլար վէ կիւմիւշ պասթանլար պուլընմագատա ատր։

ՇԱՐԹԼԱՐ

100ատ 20 բէյէն, միւթէպագբսը իչիւն հաքթատա 100ատ 5 թէէտիյաթ։

ԲԷՅԻՆ ԱԼԱՆԱ 100ՏԷ 5 ԹԷՆԶԻԼ

Միւսթասմէլ օլան միճէվէտերաթ՝ էկէր պօզուլմըզ իսէ 100ատ 10 թէնզիլ իլէ կէրի ալընը։

ԼԻԻՆԻՕՆ

ԵԱՆԿԸՆ ՎԷ ԷՕՄԻԻՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱՍԸ

1828 ՎԷ 1829ՏԱ ՄՈՒԷՍՍԷՍ

ԲԱՐԻՁՏԷ ՎԱՆՏՕՍ ՄԷՅՏԱՆԸՆՏԱ 9 ՆՈՒՄԷՐՕԼԸ ՕԹԷԼԻՆՏԷ

ԵԱՆԿԸՆ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Սէրմայէ վէ իխթիյաթ ագչէսի	107	միլիոն ֆրանգ
1900 սէնէսի հասրլաթը	21	» »
Թէէտիյէ օլունան թազմինաթ	252	» »
Ճարի օլան սիկուրթալար	19	միլիառ »

ԷՕՄԻՒՐ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Սէրմայէ վէ թէէմինաթ	153	միլիոն ֆրանգ
1900 սէնէսի հասրլաթը	17	» »
Թէէտիյէ օլունան թազմինաթ	120	» »
Ճարի օլան սիկուրթալար	260	» »

ԵԱՆԿԸՆ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ՝ զայէթ միւֆիտ չարթլար վէ ֆիյաթլարա Թիւրքիատա հէր նէվ թէէտիքէյի սիկուրթա իսէր։
ԷՕՄԻՒՐ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ՝ էօմիւր հագգընտա պիճիմէյէ սիկուրթա թէրթիպաթընը իճրա իսէր։ ՇԱՐԳ ԻՋԻՒՆ ԽՈՒՍՈՒՍԻ Վէ ԹԷՆԶԻԼԻ ԹԱՐԻՖԱԼԱՐ թաթպիգ էյլեր։ Շարթլար բէք միւթէտիլ տիր։
Գումբանեանընն պանքէրի՝ ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ ՏԸՐ
Տէրսաատէթտէ Շարգ միւտիրիյէթի՝ Սթանպօլտա Սուլթան-Համամընտա Գաթրընբօղլու բասմաջրնտա։
Գալաթատա Ինոյէթ խանընտա. ահէնթէսի Դաւիթեան Միհրան էֆ.